

DARBININKAS

XLIX NR. 54 SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGPIŪTIS - AUGUST 18, 1964 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. 10 CENTŲ

LAISVĖ NEPERKAMA TYLĖJIMU —

Du senatoriai svarsto: ar laisvės padidėjimas anapus uždangos galimas ir — kokiais būdais?

Kongreso nariai nesiliauja kalbėję apie komunistų pavergtus kraštus. Nesitenkina kartodami, kad Amerika pavergimo nepripažins. Jie kalba daugiau — apie padėties pagerinimą, laisvės didinimą. Jų sumanymai remiami daugiausia dabar populiaria prielaida, kad komunizmas gali "liberalėti" — duoti daugiau laisvės asmenim ir tautom. Jų mintys ir sukasi daugiausia apie tai, kaip tas liberalėjimas galima būtų pagreitinti. Sustojam vėl prie dviejų senatorių kalbų.

SEN. K. KEATING: šeši siūlymai dėl Lenkijos laisvės

Sen. Kenneth B. Keatingas rugpiūčio 15 kalbėjo Lenkijos karių dienų. Jis skelbė programą, kaip galima lengvinti Lenkijos kelią į laisvę. Būtent:

1. J. Valstybių pareigūnai ir šiaip jau piliečiai turėtų būti skatinami lankytis Lenkijoje ir kituose pavergtuose kraštuose, kur tik galima.

2. Amerika siūnčia maistą į Lenkiją. Tačiau senatorius 1962 Lenkijoje rado, kad ten lenkai dažniausiai nieko nežino apie tą Amerikos pagalbą. Reikia tad sustiprinti Amerikos Balso informaciją apie tai.

3. Sustiprinti taip pat informaciją, kad Amerika moraliai remia laisvą Lenkiją.

4. Amerikos vyriausybė, Amerikos lenkų tautinės grupės padedama, turėtų paremti studijas apie dabartinę Lenkiją, Lenkijos istoriją ir kultūrą. Ligi šiol Amerikos informacija apie tai buvo labai silpna.

5. J. Valstybės turėtų paremti Bažnyčios teisę Lenkijoje daryti įtakos dabartinės Lenkijos galvojimui, ypačiai jauniui, nepaisant, ar ta įtaka suėis į konfliktą su komunistiniu mokymu.

6. Turime būti realistai derybose su Gomulka. Jis kartais gali būti suinteresuotas daryti Lenkijos komunizmą mažiau priklausomą nuo Rusijos komunizmo, o tai mes galim kartais panaudoti gyventojų gerovei.

Tuos Kongreso narių balsus vertiname pirmiausia dėl to, kad jie atnaujina pareiškimus jog padėtis pavergtuose kraštuose nėra normali ir reikalingas sprendimas.

SEN. SCOTT: penki siūlymai prieš sovietinį imperializmą

Sen. Hugh Scott, Pa. r., rugpiūčio 16 kalbėjo—Liet. Dienoje Lakewood. Kalbėjo apie išlaisvinimo galimybes "taikingu būdu". Siūlė šias priemones:

1. Laikyti Amerikos politikos principu — nepripažinti sovietinio imperialistinių užgrobtųjų teritorijų.

2. Pavartoti visas priemones informacijai apie sovietinio imperializmo faktus visame pasaulyje.

3. Kelti pavergtų tautų reikalą tarptautinėse konferencijose, diplomatų susitikimuose ir Jungtinėse Tautose.

Aliarmo nėra, bet padėtis trijuose karuose blogėja

Demokratai stovi prieš savo konvenciją rugpiūčio 23. Jai nėra palankus tarptautinis klimatas su trim vietinio pobūdžio karais, kuriuose Amerika daugiau ar mažiau susiduria su kom. Kinija —Vietname bei Konge ir su Sovietų Sąjunga — Kipre.

Amerika susiduria su kom. Kinija Vietname ir Konge, kur grėsmė auga ir išeitis neaiški; su Sovietais Kipre, kur pastarieji vargiai rizikuos karu

VIETNAME: Bombos karinės padėties negerino

Amerikos lėktuvų bombos rugpiūčio 5 į šiaurės Vietnamo karines bazes išgelbėjo Amerikos prestižą, bet nesustabdė komunistų agresyvumo pietų Vietname. Pietų Vietnamo kariuomenės paruoštas smūgis rugpiūčio 12 už 30 mylių nuo Saigono nepasisekė — komunistų 2000 grupė nepastebimai suspėjo dingti. O tuo tarpu komunistų teroras vykdomas net pačios sostinės priemiesčiuose.

Komunistų partizanų esą 150, 000, tarp jų 34,000 reguliarios kariuomenės. Iš pietų Vietnamo kariuomenės per birželio-liepos mėnesius daug dezertiravę.

Padėtį pasunkino naujas vidaus perversmas —gen. Khanh pakeitė konstituciją, paėmė į

savo rankas ne tik min pirminko, bet ir prezidento pareigas rugpiūčio 16, nušalindamas populiarųjį gen. Duong Van Minh.

N.Y. Times vertina: dabartinė padėtis pietų Azijoje yra tokia, kurioje nėra viena pusė ne-

gali laimėti nei leisti antrai pusei laimėti; paprastai tokia padėtis yra geras laikas derybom.

Anglų **New Statesmen** laikraštis aiškina, kad rugpiūčio 5 bombardavimas buvo padiktuotas vidaus politikos prieš rinkimus.

PRIEŠ KOMUNISTUS: Kongo Tshombe.

KONGE: Amerikos tik lėktuvai

Kinijos komunistų vadovaujamas ir remiamas sukilimas rytų Konge plečiasi. Valstybės sekr. pavaduotojas Averell Harrimanas rugpiūčio pradžioje sutarė su Belgijos vyriausybe padėti Tshombei prieš sukilėlius. Valstybės sekr. padėjėjas Menen Williams rugpiūčio 11 atvyko į Leopoldville. Iš jo Tshombe prašė tolimo skridimo lėktuvų žvalgybai. Be lėktuvų sunkiai pažįstama tikroji padėtis. Tuo tarpu žinia, kad sukilėliai nuo rugpiūčio 5 valdo Stanleyville, bet nežinia, kiek jie yra pasistūmę pirmyn, o nuo Stanleyville iki sostinės yra 750 mylių. Amerika lėktuvus duosianti, lakūnų ne.

Tačiau sen. Stennis rugpiūčio 13 skelbė susirūpinimą, kad su 4 Amerikos transportiniais lėktuvais išvykę 106 amerikiečiai kariai. Jis nuogastavo, kad

jie nebūtų padaryti "patarėjais" bei "instruktoriais" ir paskiau mirūtų kovose, kaip tai esą Vietname.

Pusė bilijono dolerių supilti į Kongą, negalėjo taikos išlaikyti ir apsaugoti nuo komunistų.

GOLDWATERIS TARP KITŲ: laimėjo partijos vienybę ar gavo kontrolę?

Rinkimų kovos eigoje labiausiai dėmesį patraukė sen. Goldwaterio pastangos sutelkti apie

Atkasė biblinį miestą

Amerikiečių archeologai Jordane prie dabartinio miesto Nablus nuo 1956 atkasinėja bronzinio amžiaus vieną iš miestų — Shechem. Atkastos gatvės, atkasta išlikusi šventykla iš 17-18 amžiaus pr. Kr. Miestas miškas Genėzės knygoje.

save visus respublikonus. Jis tarėsi su Eisenhoweriu, paskui rugpiūčio 12 susitiko Hershey su Eisenhoweriu, Nixonu, 14 respublikonų gubernatorių. Pasikalbėjimas buvo slaptas. Tačiau po jo teigiama, kad vienybė atstatyta. Goldwateris-Milleris pažadėjo remti ne tik Eisenhoweris, bet net ir Rockefelleris. **Paramos Goldwateris susilaukė tada, kai jis sušvelnino savo San Francisco pasakytos kalbos tvirtinimus ir kai prisiėmė Eisenhowerio kontrolę savo politiniams veiksams.** Užsienių politikoje pažadėjo laikytis Eisenhowerio Dulles linijos, dėl valstybės sekretoriaus ar apsaugos sekretoriaus ar net kitų pareigūnų skyrimo tartis su Eisen-

howeriu, Nixonu ir kitais "patyriausiais vadais". Pasizadėjo vykdyti pilietinių teisių įstatymą, socialinį draudimą plėsti. Pasizadėjo atsisakyti nuo tokių organizacijų kaip Ku-Klux-Klanas paramos.

Ar tai reikiama Goldwaterio programos švelninimą, ar tai politinis manevras aprašinti "liberalam", aiškės tik vėliau. Kai kurie balsai skelbia, kad Goldwateris galys ir prarasti dalį balsų, kada jis ribojasi Eisenhowerio užsienių politika ir pasiduoda jo kontrolei.

— **Respublikonų biudžetas** rinkimų reikalavimams sieksias 13 mil., demokratų iki 20 mil.

Chruščiovas tik grasina Amerikai?

Chruščiovas rugpiūčio 16 įspėjo Turkiją, kad jos bombos į Kipro salą negali liktis nenubaustos. Jis kaltino, kad turkai įvykdė dalį šamokso, kurį Amerika ir Anglija surengė prieš Nicosijos gyventojus. Chruščiovas jau anksčiau buvo pareiškęs, kad ginsias "socialistines valstybes" Azijoje.

PRIEŠ RINKIMUS:

R. Kennedy sutinkąs būti kandidatas į New Yorko senatorius ir konkuruoti su sen. K. Keatingu. Tačiau kongresmanas Samuel S. Strattonas pasiskelbė taip pat būsiąs kandidatas į senatorius ir konkuruos su R. Kennedy.

— **Sen. Keatingas** dar neapsisprendęs, ar bus kandidatas į senatorius. Respublikonai konservatoriai ragina jį remti sen. Goldwaterį, kitaip jie siūlysią Mrs. Luce.

— **Demokratai** pietiečiai pasisako labiau už sen. McCarthy ar sen. Mansfieldą į viceprezidentus — negu už sen. Humphrey.

— **Gallupo institutas** randa, kad Johnsonas turis pranašumą šiuo metu prieš Goldwaterį 51:40 santykiu, 9 neapsisprendus.

— **Senatas** rugpiūčio 13 nutarė nebeduoti Indonezijai paramos ir nebetreniruoti jos karių. Nuo 1950 sudavė jai 712 mil. Dabar Indonezijos diktatorius Sukarno smerkia Amerikos politiką ir giria de Gaulle

— **Indonezijos** daliniai rugpiūčio 17 išsikėlė į Malajijos teritoriją 40 myliu nuo sostinės.

— **Senato finansų komisijoje** rugpiūčio 17 gydymo vyresnio amžiaus asmenim projektas atmetas.

KIPRE: Amerika dar tik stebi

Amerikos uniformuotų vyrų Kipro saloje nėra. Bet arti budi galingas Amerikos šeštasis laivynas. Turkijos bombos rugpiūčio 8 į šiaurinį vakarinį Kipro kampą pasiekė to, kad ir Graikijos ir Turkijos vyriausybės palinko ieškoti kompromiso. Tačiau jo nenori pats Kipro prezidentas Makarios. Tarp jo ir Graikijos vyriausybės santykiai tempiasi. Graikija apkalta Makarijų, kad jis ėmėsi represijų prieš saloje gyvenančius turkus be Graikijos vyriausybės žinios. **Makarios daugiau linksta į Maskvą.** Jis prašė Chruščiovą karinės pagalbos prieš turkus. Rugpiūčio 15 Maskva parėmė Makarios pretenzijas. Tačiau, manoma, tik žodžiais. Abejojama, kad jis imtųsi karinių veiksmų šiuo metu. O Kipro komunistai norėtų, kad Kipras būtų paverstas Viduržemio Kuba ir Makarios nauju Castro. Tam sala paruošta — prigabenta ginklų, atsiųsta Graikijos 5,000 karių, ke-li šimtai taip pat turkų. Tačiau

pagrindinis stabdis kariniams veiksams gali būti kaip tik tas Amerikos šeštasis laivynas.

Amerikos diplomatiniai siūlymai, kuriuos skelbia Achesonas, neturi pritarimo nei Graikijoje nei Turkijoje, o pačiame Kipre spaudoje varoma propaganda prieš Ameriką už Sovietus.

UŽ KOMUNISTUS: Kipro Makarios.

Riaušės, komunistai, jaunimas

— **Chicagos** priemiesčiuose rugpiūčio 16 negrų riaušėse sužeistų 53; daugiausia tai balti, kurie ten mėgino pravažiuoti automobiliais. Vienas baltas ir vienas juodas pašauti. Sudeginatas namas, išplėsta degtinės krautuvely. Kitą vakarą riaušės pasikartojo.

— **New Yorke** pradėjo tirti vadinamą "Mobilizaciją jaunimui", kiek joje infiltravę komunistai. Ta institucija prieš porą metų buvo suorganizuota kovai su jaunimo nusikaltimais. Jos veiklai skirta 12.9 mil. Dabar aiškėja, kad šios institucijos priemonėm buvo spausdinti kurstomieji lapeliai negrų riaušėm.

— **Hoffa**, autosunkvežimių unijos prezidentas, rugpiūčio 17 nuteistas 5 metų ir 10, 000 dol. bausme. Žinoma, apeliuos. Nuteistas už unijos 280, mil. dol. piktnaudojimą.

— **Cabot Lodge** lanko Europos sostines, kad gautų politinės paramos Amerikos politikai pietų Azijoje.

— **Atstovų Rūmai** rugpiūčio 17 nubašavo, kad Sovietų Sąjungai ir 14 kitų valstybių, kurios nemoka skolos J. Tautom, būtų atimtas balsas. Sovietai skolingi 54 mil.

— **Graikija** savo kariuomenės aviacijos ir laivyno dalį atsiėmė iš Nato ir skyrė Kipro apsaugai.

— **Vietname** rugpiūčio 16 komunistai iš pasalų sunaikino 117 vyriausybės karių. Paėmė daug ginklų.

KOKIU STUDENTŲ ESAMA AMERIKOJE

Kuboje šiomet lankėsi 81 "studentas" iš Amerikos, nepaisydami valstybės departamentų draudimo. Kai jiems kalbėjo Castro ir grasino, kad nušausiąs amerikiečius karius, jei pasikartos incidentai Guantanamo saloje, tai tie "studentai" jam plojo. Vienas prancūzų korespondentas pastebėjo amerikiečiui: ar amerikiečiai negalėję atsiųsti padorių studentų, kurie nediskredituotų savo krašto?

JAU AMERIKOJE: Rūta Lee Kilmonytė, jos motina ir senelė Kamandulienė.

RŪTA KILMONYTĖ SENELE JAU PARSIVEŽĖ NAMO

Aktorė Rūta Lee Kilmonytė antru kartu buvo nuskrudusi į Lietuvą dėl savo senelės ir ją pagaliau išgavo. UPI korespondentas Maskvoje ta proga davė plačią informaciją apie Rūtą ir jos senelės kelionę.

"Ačiū Dieviui, Ačiū Amerikai, Ačiū jums", kalbėjo 85 metų senelė jau Maskvoje.

"O dar ne, senelė", pastebėjo Rūta, nedarydama išvados,

kol dar nepadarytas paskutinis žingsnis iš Rusijos. Ir Rūta informavo korespondentą, kad jos senelė ir senelis buvo 1948 išsiųsti į Sibirą Stalino laikais. Senelis ten ir mirė, kai jo kojos nušalo. Bet senelė išliko. Prieš 10 metų Rūta apie ją sužinojo. Nuo tada ir pradėjo klabinėti įstaigas, kad senelė išleistų į Ameriką. Bet niekas negelbėjo, iki Rūta šiomet vasario mėnesį telefonavo į Kremlių Chruščiovui. Ji kalbėjo su Chruščiovo sekretorium, ir nuo tada visas reikalas pasisuko į gerąją pusę. Rūtai ir jos tėvam buvo leista apsilankyti Lietuvoje. Jie nuyko kovo mėn. — kelios dienos po to, kai buvo gauta žinia, kad senelė veik prie mirties.

Po antros kelionės Rūta senelė jau atsigabeno į Maskvą tiesiai iš ligoninės. Senelė sakė niekad lėktuvo nesanti mačiusi. Bet sėsti į lėktuvą nebijojo. Ji Rūtai kalbėjusi: "Aš būsiu aukštai debesyse, būsiu arčiau prie Dievo, tai viskas turėtų būti gerai".

Rūta sakėsi, kad ji Lietuvoje buvo priimta labai gerai. Daugelis ją buvo matę filmuose, kuriuose ji vaidino.

Rugpiūčio 16 Rūta su senele, kuri vadinasi Liudvisė Kamandulienė, jau buvo Los Angeles.

Rūta Kilmonytė pasirodė ne tik energinga savo senelės rūpintoja, bet apdairi, protinga savo pareiškimuose apie savo kelionės išpūdžius.

Vakar buvau miręs, šiandien - gyvas

"Kiek rūpesčių jis turėjo", — tęsė Zaverio. "Mūsų susitikimai darėsi vis trumpesni, bet paliko šilti, kaip ir anksčiau. Klausinėjo apie Sotto il Monte gyventojus, norėjo apie visus žinoti. Mėgo, kad kalbėtume tarmiškai ir pats atsakinėjo bergamiečių tarme. Aš nežinojau, kaip elgtis. Jis buvo mano brolis, bet buvo ir popiežius. Nežinojau, ar sakyti "Tu" ar "Jūs"? Ar turėjau vadinti "Sventenybė", ar paprastai "Angelo"? Kad nepaklysciau, vengdavau kreiptis tiesiogiai, kad nereikėtų vartoti jo vardą".

Zaverio kalba, lėtai eidamas. Lipa į pirmą gražios Bergamo lygumos kalvą, kur Giuseppe jo laukia "Angelo" restorane gale lečių alejos. (Lečiai yra lapuočiai Italijos medžiai, jie lapų nemeta nė žiemai ir auga labai dideli, kaip mūsų ąžuolai). Čia jie, pasitraukę nuo slegiančio žmonių smalsumo, prie riešutinio stalo, žaisdami kortomis, džiaugiasi sekmadėniu. Daugiau nė pusė amžiaus, kaip jie praleidžia poilsio dieną, po savaitės darbų ir rūpesčių (kad nenušaltų karvės, kad būtų lietaus, kad neužeitų ledai). Sie du ūkininkai ilsisi, kalbėdamiesi su kitais ūkininkais apie žemę, augalus, ateinančių dienų vargus ir viltis. Taip pat ir tada, kai jų vardas pradėjo skambėti pasaulyje, jie nepakeitė draugų, neapleido šio stalo, pasilikę nusizėmę, paprastai, kaip buvo užaugę, prisirišę prie savo likimo.

Popiežius Jonas, kuris žinojo jų meilę laukams, visuomet klausdavo apie derlių, ar jis buvo geras. Kartą jam klausiant, Zaverio atsakė: "Cosi, cosi", "pusėtinai, pusėtinai". Kada jie atsiveikino, vienam vyskupui, kuris buvo broliams kalbant, tarė: "Žiūrėk, mes, ūkininkai, sakydami, kad derlius "Cosi, cosi", suprantame, kad jis blogas. Šiais metais mano vargšas Zaverio turėjęs trūku mų, bet jis pasyškstėjo tai paaikšinti".

NUSIPELNSI PASKOLOS LAKSTAM

Mrs. Jeannette S. Seidman, gyvenanti New York'e ir vadovaujanti 'Inter-Racial Press of America', buvo apdovanota už nuopelnus šiam kraštui. Ji per 15 metų aktyviai prisidėjo prie JAV paskolos lakštų (U. S. Savings Bonds) platinimo. Atminimui jai buvo įteikta daili "Minute Man" statulėlė. Įteikė Mr. Philip M. Light, Northeast Regional Director of the Savings Bonds Division. Pirkdami paskolos lakštus ne tik tai taupome šiam pinigų, bet ir padedame šiam kraštui būti laisvam ir stipriam.

MRS. J. S. SEIDMAN ir Mr. Ph. M. Light

Apie pop. Jono XXIII mirtį (2)

mėnuo prieš mirtį", pasakoja Zaverio, "aš jam priminiau Sotto il Monte ramybę ir poilsio reikalingumą. Buvo labai išblyškęs ir sakėsi jaučiąs deginimą viduriuose. Trys mūsų broliai mirė vėžiu, skųsdamiesi vidurių skausmu. Kada popiežius aiškino savo skausmus, aš nuleidau akis, kad paslėpčiau savo susijaudinimą. "Vargšas broli", pamaniau, "lauki ateinant savo valandos". Bet aš stengiausi jį suraminti. "Kaip gyvenate", tariau. "Visuomet žmonės aplinkui, visuomet užsiėmęs. Mes sunkiai dirbame, bet kai pavargstame, išsitiesiame po medžiu atsikvėpti. Jūs gi nepailsit nė vienos minutės. Dėl skausmų nesirūpinkite. Aš taip pat, kai turiu daug darbų, sugrįžtu namo su skausmu krūtinėje ir diegliu pečiuose. Bet tai dalykai, kurie praeina". Jis pajudino galvą ir sumurmėjo: "Tikėkime, kad bus, kaip tu sakai..."

SOTTO IL MONTE (Bergamo), Roncalli šeimos tėviškėje, žmonės kalbasi su velionies popiežiaus broliu Zaverio.

LAIŠKAI REDAKCIJAI

ĄTSAKOMA RIMVYDUI LIUTKUI

Gerbiameji Darbininko Redaktoriai,

Savo ir daugumos skaitytojų vardu reiškiu Tamstoms pagarbą ir padėką už gilų ir objektyvią Amerikos ir pasaulio politinio gyvenimo įvertinimą. Jau 1960 m. buvo jaučiama Tamstų teisinga ir giliai įžvelgianti Redakcijos linija.

Neturiu laiko ir noro išvardinti iškraipymus ir šmeižtus R. Liutkaus laiške, paskelbtame "Darbininke" rugpjūčio 5d. Gaila, kad kraštutinių liberalų ir užsimaskavusių kitų tautų laisvės spekuliantų klasingos idėjos randa kelią į mūsų kai kuriuos jaunesnius tautiečius.

Be abejo, Tamstos gerai suprantate, kad R. Liutkaus siūlymai yra nepriimtini ir kenks-

mingi. Siūlau ir toliau laikytis ligišiolinės teisingos redakcijos linijos, nors tas badytų kai kam akis. Tai yra garbingas ir naudingas Lietuvai darbas!

Dr. Inž. J. Kuodis
Arlington, Mass.
1964 VIII, 8

Norėčiau pasisakyti dėl Rimvydo Liutkaus laiško "Darbininko" redakcijai, tilpusio š. m. VIII 5 d. "Darbininko" 52 nr.

Tūkstančiams "Darbininko" skaitytojų yra aiški ir plati "Darbininko" vedamoji linija. "Darbininkas" yra katalikiškas laikraštis ir jo vedamoji linija yra katalikiška, o ne komunistiška. Iš Liutkaus minimų tūkstančių skaitytojų, kuriems neaiški "Darbininko" vedamoji linija, atrodo, pasilieka vienintelis Liutkus.

"Darbininkas" priskirtinas prie geriausiai redaguojamų lietuvių išeivijos laikraščių.

Liutkus prikiša "Darbininko" redakcijai, kad netiesioginiai rišanti Scrantoną, Rockefellerį ir Lodge su komunistais. (Tur būt, norėjo pasakyti: su priimtina komunistam politika. Red.) Bet ar nežinoma, ką Lodge darė P. Vietname arba kokios politinės krypties yra Scrantonas ir Rockefelleris? Jei "Darbininkas" nurodo faktus, tai Liutkui nepatinka.

Liutkus smerkia Goldwaterį dėl jo programos socialinės apdraudros srityje. Tą reikalą galima svarstyti taip: kas bus su pensija po 20 ar 30 metų, jei komunizmas užvaldys Ameriką. Liutkaus minimi seneliai galės Sibire išgyventi "laimingas" dienas ir senatvę. Turime negincijamą pavyzdį: Rooseveltas daug padarė socialinėje srityje, bet pardavė tautas rusų komu-

"Lagamina! paruošti"

Zaverio pasakojimas darosi liūdnas ir jautrus, kai jis pasakoja apie savo brolio mirtį, ypač kai atidengia jaudinantį popiežiaus Jono atsiveikinimą. "Pranešė, kad blogai, labai blogai jautėsi. Monsignoras Capovilla telefonavo ir liepė būti pasiruošusiems. Pašaukė gegužės 31 d. Buvo penktadienio rytas, aš dirbau laukuose, kai mano vaikai atėjo į vynuogyną. Jis pranešė, kad popiežius jau buvo mirties agonijoje".

"Keliu būvo baisi. Pavėlavome į lėktuvą ir valandų va-

landas turėjome laukti vienam didelės salės kampe, tarp žmonių, apkurtinti garsintuvų. Į Romą atvykome sutemus, kartu su kardinolu Montini. Sv. Petro aikštė buvo pilna besimeldžiančių tikinčiųjų. Vatikano koridoriuose buvo skausminga tyła, širdį plėžiantis laukimas".

"Jo Sventenybė buvo praradęs jausmus. Sunkiai kvėpavo. Jo veidą buvo pridengusi kaukė, per kurią traukė deguonį. Aš pravirkau ir pasislėpiau viename kampe, paskui atsėdau fotelyje, kad galėčiau sekti tyliai. Monsignoro Capovilla kalbamą rožančių. Paskui nustoju melstis ir galvojau apie negausius pasikalbėjimus per visus tuos metus, kuriuos praleidome atsiskyrę: mes laukuose, o jis — plačiame pasaulyje. Pagalvojau apie laišką, kurį man atsiuntė metinėse, prieš kelis mėnesius. Atrodė laimingas ir sveikas. Buvo tai lapelis, parašytas mašinėle, "nauja mašinėle ir man paskirta", kaip jis rašė pirmo-

(nukelta į 4 psl.)

Sen. Th. J. Dodd siūlo lomas kandidatu į viceprezidentus

Demokratų konvencijoje, kuri prasidės rugpjūčio 24 Atlantic City, N.J., turės galutinai paaikšti, ką prez. Lyndon B. Johnson pasirenka kandidatu į viceprezidentus. Robert Kennedy yra jau atžertas kaip kandidatas. Minimi Hubert Humphrey ir Eug. McCarthy, abu iš Minnesotos. Tačiau nemažai balsų yra už sen. Thomas J. Dodd iš Connecticuto valstybės.

Darbininko liepos 29 pirmame puslapyje buvo nurodyti argumentai, išskirti kolumnisto John Chamberlain ir kitų: sen. Thomas J. Dodd yra geras užsienio reikalų žinovas ir kietas kovotojas su komunizmu, jo įspėjimai dėl Kubos, Kongo, Ghanos, Vietnamo tiesiog pranašiskai išsipildė.

Lietuviam dar svarbu, kad senatorius Thomas J. Dodd yra nuoširdus pavergtųjų tautų gynėjas, lietuvių draugas, dalyva-

SEN. TH. J. DODD

ves Kersteno komisijoje tyrinėti Baltijos tautų pavergimą ir persekiojimą. "Draugas" vedamame rugpjūčio 12 teisingu raše: "Jei mes galime kuo prisidėti, kad demokratų konvencija nominuotų sen. Dodd kandidatu į viceprezidentus, patikrinkime tai tuojau".

Už sen. Dodd kandidatūrą pasisako pietiečiai demokratai Virginijos valstybės demokratai, kuriem vadovauja John G. Venetas, yra sudarę komitetą remti sen. Th. J. Dodd konvencijoje. Nuoširdžiai linkime sėkmės!

Laiškas dviejų kunigų—Dievo tarno ir Dievo priešo

LIETUVOJE

Tiesoje birželio 28 paskelbtas "S. Markonio, valstybinio ateistinio muziejaus direktoriaus", rašinys, vardu "Netiesą rašote, kunige Blažy". Raštas pradamas pareiškimu: "Kunige Blažy, mes turim sąlygas skleist mokslines tiesas"...

Kas tie "mes", paaikšina toliau: "mes, ateistai". O tie "ateistai" yra kunigas Stasys Markauskas - Markonis drauge su Maskvos apaštalais, kurie įsteigė savo ateistinę parapiją Vilniuje šv. Kazimiero bažnyčioje ir pavedė kunigui S. Markoniui būti jų ateizmo klebonu...

Tas ateizmo kunigas Markonis turi "sąlygas" savo pamokslam, kokių neturi kunigas Blažys. Tai rodo faktas, kad kunigas Blažys parašė laišką Tiesos redakcijai, bet redakcija laiško neskelbė, o paskelbė tik S. Markonio atsakymą jam. Tai akivaizdus ženklas, kad kunigas S. Markonis, Dievo priešas, turi "sąlygas" savo tikėjimui skelbti; kunigas Blažys, Dievo tarnas, tokių sąlygų neturi, nes ateizmo muziejus "valstybinis", t. y. valstybinis tikėjimas yra ateizmas.

Iš kunigo Markonio rašto matyti, kad kunigas Blažys buvo rašęs redakcijai dėl jos skelbiamų nesąmonių apie "indulgencijas". Markonis apie tai užsimena cituodamas dalį Blažio žodžių: "Kunige Blažy! Jūs reikalaujate pataisyti žodį "indulgencija" ir pasakyti, kad jis reiškia ne nuodėmių atleidimą, o "atlaidus"... Jūsų laiško pabaiga nepaprastai drąsi ir paradoksal. Jūs rašote: "Vėlesnės kartos tikrai pečiais traukys, kad XX amžiaus antroje pusėje, kosminių skridimų pradžioje, ateistiniai propagandistai visai nesiorientavo paprasčiausiose religiniuose klausimuose, randamuose katekizmuose, nekritiškai kartodami kažkada kažkieno paleistą šmeižtą ir, užuot žmones švietę, juos tik-tai klaidino".

Užuot pasakęs, kad Tiesa, kalbėdama apie indulgencijas kaip nuodėmių atleidimą, buvo su klydusi, ateizmo kunigas S. Markonis ima kalbėti apie Linkuvos kunigų pamokslininkų suklydimus.

Kai Vatikane nepasisekė...

Pavergtoje Lietuvoje neseniai išleista B. Genzelio parašyta brošiūra "Bažnyčia keičia

Po sėkmingo šūvio į mėnulį artimiausias šūvis bus į Marsą — raketa bus paleista lapkričio mėn. Keliaus 8 mėnesius.

savo veidą". Rašo, kaip popiežius ir katalikai rėmė fašistus, slėpė "fašistinius nusikaltėlius" nuo "liaudies keršto". Rašo, kaip dabar kunigai prisitaikę prie gyvenimo. Tokio prisitaikymo pavyzdžiais nurodo faktus: operos dainininkus bei dainininkes kviečia bažnyčioje giedoti "ištraukas iš biblijos" "Kai kur kunigai veidmainingai pataria vaikams ir jaunuoliams stoti į pionierių ir komjaunuolių organizacijas, tik pataria nepamirš-

ti Dievo ir Bažnyčios"; "patys kunigai ėmė sportuoti". Tiesos recenzentas apgailestauja, kad brošiūroje "autorius beveik visiškai nepateikia konkrečių medžiagos iš mūsų respublikos gyvenimo". Lietuvos okupantai pernai siunčiojo delegacijas į Vatikaną, kad Vatikanas tvirtintų okupacinių organų nurodytus sąmenis ir bažnytinio gyvenimo tvarkytuos. Kai delegacijos nebuvo priimtos, dabar atnaujino propagandą prieš Vatikaną naujom brošiūrom.

ALGIRDAS C. POCIUS

Trečiosios kartos Amerikos lietuvių įsijungia į kovą už Lietuvos laisvę

"Tūkstančiai gabū, sumanių ir įtakingų Amerikos lietuvių galėtų daug padėti kovoje už Lietuvos laisvę; reikia tik juos pasiekti," — rašo Algirdas C. Pocius iš Pueblo, Colo., kur jis užima žymią vietą (direktor of publicity) didelėje The Colorado Fuel and Iron bendrovėje. Šis trečiosios kartos Amerikos lietuvių turi netik gerą tarnybą, bet taip pat gerus ryšius su Kolorado gubernatoriumi John A. Love, abiem senatoriais — P. A. Dominick ir G. Allot ir kitais legislatoriais. A.C. Pocius aktyviai dalyvauja Kolorado respublikonų partijos veikloje.

A.C. Pocius pastangomis kongresmanas J. Edgar Chenoweth jau inėšė rezoliuciją (H. Con. Res. 332) Lietuvos laisvinimo reikalui. Rezoliucijų pravedimo reikalui jis daro spaudimą ir į kitus Kolorado legislatorius.

Man padėjo A.C. Pocių "at-rasti" Albertas P. Vaitaitis iš Littleton, Colo., vadovaujans L B vietos apylinkėi. "Kreipkis į A.C. Pocių, — rašė man A.P. Vaitaitis, — jis turi gerą ryšį su legislatoriais, jis gali daug rezoliucijų pravedimo reikalui padėti." A.C. Pocius tangų rezultatai jau daug tautos Rezoliucijom Komitetas yra sulaukęs ir A.P. Vaitaičio. Su lietuvių kalba A.C. Pocių jau sunkoka. Susirašinėję me angliškai; tačiau jo rašymas tebėra lietuviška. — Juozas Jurkus, Rochester, N.Y., parašė laišką rezoliucijoms pravedimo reikalui savo mėnesio dienraščiu The Times Union. Dienraštis laišką įdėjo, duos mės jam antraštę — Urges attention to free red captive slaves. Laiške visi skaitytojai raginau rašyti laiškus senatoriui J. W. Fulbright ir kongresmanui Thomas E. Morgan. Jų juos duoti eigą Lietuvos laisvinimo reikalui. A.C. Pocius, L B vietos rezoliucijoms, inėstoms JAV-bių Kongresą.

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS

Published semi-weekly except holiday weeks and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laikraštis tvirtina REDAKCIJOS KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDELIS

Stralpasius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostatais. Nenaudoti stralpasniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti stralpasniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Vyrai verti pagyrimo

Verta visiem atkreipti dėmesį, kad lietuvių tautos kovoje už savo laisvę ir egzistenciją sportas taip pat yra efektyvi priemonė. Tai labai gražiai parodė mūsų krepšinininkų išvyka į Australiją. Jokia kita priemonė nebūtų buvę įmanoma tiek pavaryti propagandos Lietuvos vardui, kiek jos pelnė lietuvių krepšinininkų rungtynės ir labai sėkmingi jų laimėjimai. Galima ir šypsetėti, kad tolimoje žemėje kengūrių, kurios yra garsios savo krepšiais, tikrai krepšis galėjo išjudinti Australijos visuomenę. Tačiau neginčijamas yra faktas, kad sportas beveik kiekviename krašte pasiekia platesnes mases, negu šiaip sau elitinė propaganda. Užtat ir sovietai, dalyvaudami tarptautinėse sporto rungtynėse, savo labai vagia pavergtųjų tautų sportininkų laimėjimus, kaip antai, Lietuvos irkininkų, prisegdami jiems rusišką SSSR ženklą. Jei sovietai būtų galėję savo krepšin sužerti lietuvių krepšininkų laimėjimus Australijoje, jie tam nebūtų pagailėję didžiausių pastangų ir lėšų. Garbė tiems mūsų veikėjams, kurie sumanė ir įvykdė didelį žygį Australijoje, ir tiems mūsų jaunimui vyram, kurie narsiai rungsi ir pargrįžo su laimėjimų laurais!

ningesni ir vieningesni, kai mūsų vyrai skynė pergale po pergale. Tai ypač darė didelį įspūdį jaunimui. "Dirvos" korespond. V. Radzevičius iš Australijos rašo: "Visi mes pasamoneje jaučiame, kad tremtyje nepakanka būti vien lietuviu. Reikia, kad kiekvienas lietuvis taptų atkakliu kovotoju. I vizitavusią rinktinę suburtas lietuviškas jaunimas Australijos lietuvių akyse tapo tuo atkakliai, ryžtingai ir garbingai kovojančiu tremties lietuviu pavyzdžiu". Jei lietuvis gali taip ryžtis, kovoti ir laimėti, tai garbė ir juo būti — susimąstys nebe vienas jaunuolis, palinkęs svetimoms kalboms griebtis ir grimsti nutautėjimo negarben. Sportas ir čia ateina lietuviųbei talkon, jeigu jam skiriame daugiau dėmesio.

Jaunimas, sakoma, yra idealus, bet ir realus. Idealizmas reiškiąs jo entuziazmu, o realumas — noru matyti savo entuziazmo konkrečius vaisius. Sporte tai ryškiausiai pasirodo: laimėjai arba pralaimėjai. Mūsų krepšinininkų rinktinė Australijoje parodė, ką galima laimėti net tarptautiniu mastu. Bet tie laurais, kuriuos jie paveržė net iš Australijos olimpinės rinktinės, buvo laimėti sportinės mankstos savo vienetuose Amerikoje. Bet gerai žinoma, kad savo sportininkam neturime nei gerų sąlygų nei pakankamos paramos. Mūsų jaunimo sporto klubam, jų rungtynėm ir sporto šventėm lietuvių visuomenė gana santūri ir abejinga. Reikia tas nuotaikas šildyti ir sportuojantį jaunimą labiau paremti. Sektinas būtų pavyzdys Jono Soliūno, kuris "Draugo" dienraščiui yra davęs žėruojančių reportažų iš mūsų krepšinininkų rungties Australijoje.

Krepšinininkų viešnagė Australijoje, kaip "Tėviškės Aidai" teisingai pastebi, tai "didžiausias įvykis per visus 15 metų Australijos lietuvių bendruomenės gyvenime". Nepaprastai didelis ir reikšmingas dviem atžvilgiais. Viena, jis išgarsino visoje Australijoje Lietuvos vardą, lietuvių tautą ir jos slopią dabartinę padėtį. Radijas, televizija ir laikraščiai jokia kita proga nebūtų tiek pažėrę žinių apie lietuvius. Antra, Australijos lietuvių pasijuto tvirtesni, sąmo-

Nepaprasta šventė Kaune

40 metų nuo pirmosios dainų dienos

J. ZILEVIČIUS

Rugpiūčio 23 sueina 40 metų, kaip Kaune buvo surengta pirmoji dainų diena (nedrįsta ji tada vadinti švente).

1923 gruodžio 22 Švietimo Ministerijos patalpose įvyko pirmasis pasitarimas, kurį sukvietė meno skyriaus viršininkas J. Zilevičius. Jis anksčiau anketa buvo kreipėsis į choras, kviesdamas registruotis ir suteikti informaciją. Atsiliepė 108 chorai su 3,486 dainininkais. J. Zilevičius posėdyje plačiai paaiškino dainų dienos prasmę ir papasakojo apie anketos duotinius. Švietimo ministeris dr. L. Bistras tą sumanymą užgėrė ir įgaliavo pradžios mokyklų departamento direktorių J. Vokietaitį, kuris ir pirmininkavo susirinkimui. Sekretoriavo ministerijos sekretorius Bučys. Susirinkime dalyvavo miesto burmistras J. Vileišis, Liet. Šaulių Sąjungos atstovas A. Bružas, J. Naujalis, Al. Kačanauskas ir J. Zilevičius.

Posėdyje prieita išvados, kad galima ruošti dainų dieną. Nutarta vasario 20 toje pačioje vietoje sukvieisti centrinių organizacijų atstovus ir sudaryti tam reikalui komitetą.

Siame susirinkime dalyvavo Švietimo Ministerijos atstovas, Kauno miesto burmistras ir atstovai: Liet. Šaulių S-gos, pavararininkų, ateitininkų, Jaunimo Sąjungos, Dainos Draugijos ir grupė muzikų. Pirmininkau-

jaunt J. Vokietaitiui ir aptarus visus reikalus, nutarta dainų dieną surengti 1924 metais rugpiūčio 23-24 Žemės ūkio ir Pramonės parodos metu, surasti tinkamą vietą, išrinkti dainų dienos komitetą ne iš pavienių asmenų, bet iš centrinių organizacijų įgaliotų atstovų. Garbės pirmininku išrinktas Švietimo min. dr. L. Bistras. Kitame susirinkime vasario 23 jau išrinktas dainų dienos komitetas: pirmininku — J. Vileišis, Kauno miesto savivaldybės atstovas, I vicepirm. — pavararininkų atstovas Ap. Likerauskas, II vicepirm. — jaunimo Sąjungos atstovas V. Oškėnis, sekretorius — Šaulių Sąjungos atstovas A. Bružas, reikalų vedėjas — iš Dainos draugijos K. Preigauskas. Muzikos komisiją pakviesta sudaryti: J. Naujalis, Al. Kačanauskas, ir J. Zilevičius su teise pagal reikalą kooptuoti daugiau muzikų. Komitetas išleido oficialų atsišaukimą į choras, kviesdamas dalyvauti dainų dienoje.

Muzikų komisija vyriausiais dirigentais komitetui pasiūlė J. Naujailį, St. Šimkų ir Jul. Starčką, kurie du paskutiniai važinėjo po choras, juos tikrindami. Muzikos komisija su St. Šimkum ir Jul. Starčka taip pat nustatė dainų dienos repertuarą, paruošė gaidas, surengė trumpalaikius chorvedžių kur-

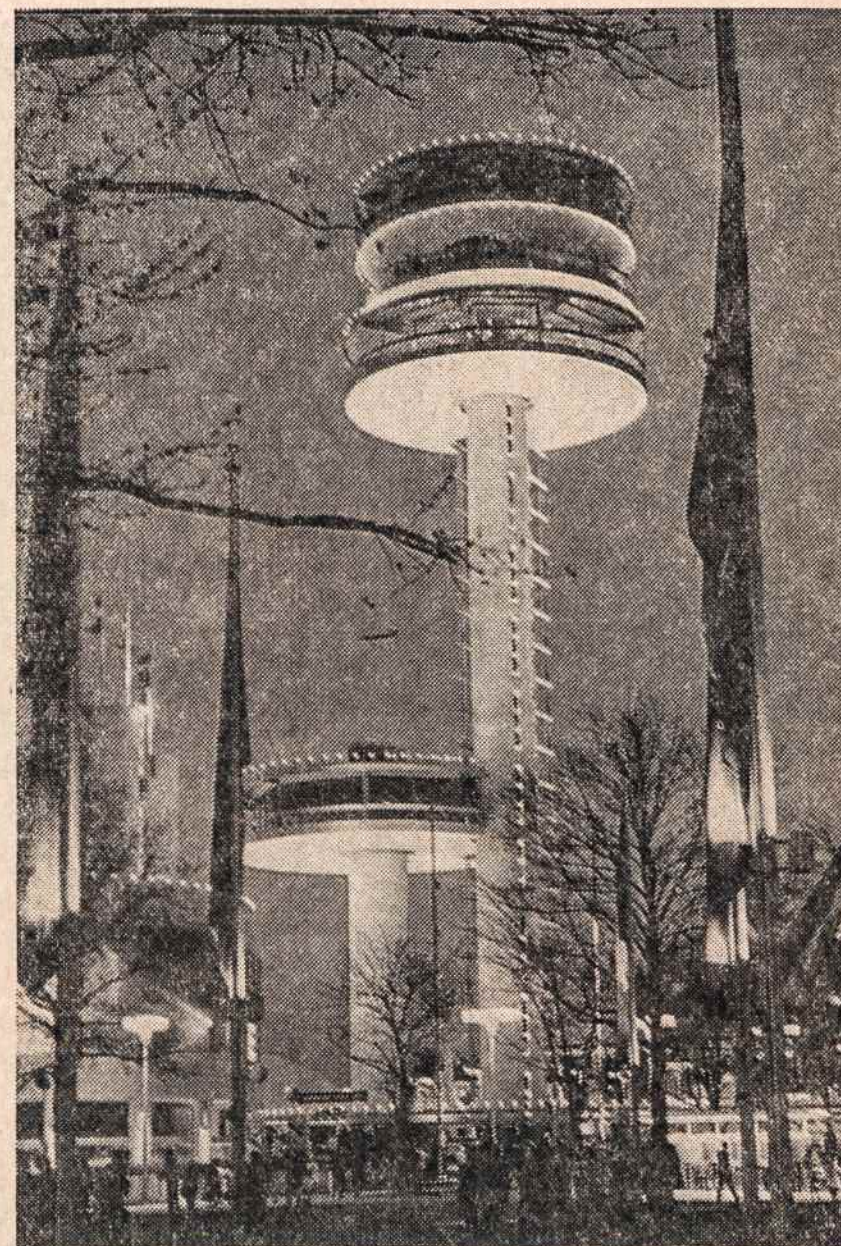
sus. Komitetas išleido tos dienos leidinį su chorų ir chorisčių vardais.

Dainų diena įvyko rugpiūčio 23. Jungtiniame chore dalyvavo 80 chorų, 3000 dainininkų. Dirigavo jau minėti dirigentai. Atskirai sunkesnius kūrinius dainavo jungtiniai chorai. Panevėžio miesto, vadovavo M. Karka ir Vl. Paulauskas, Klaipėdos miesto — vadovavo A. Vaičiūnas, Šaulių S-gos — S. Šimkus, pavasarininkų — Ap. Likerauskas ir ateitininkų — K. Gurevičius.

Dainų diena vyko kariuomenės paradų aikštėje. Nors sėdimųjų vietų buvo tik 2000, bet klausytojų dalyvavo 50,000. Tai buvo nepaprastai įvykis, padaręs didelį įspūdį ir klausytojams ir atvertęs naują lapą Lietuvos chorų istorijoje. Nuo tada viena po kitos buvo rengiamos dainų šventės. Visuomenė ir valdžia jas rėmė.

Šiais metais pasaulinėje parodoje rengiamoji lietuvių diena su dainų ir šokių švente kaip tik sutampa su šia 40 metų sukaktimi. Šios sukakties prisiminimui įtraukta St. Šimkaus "Lietuviais esame mes gimę". Ji buvo išpildyta ir pirmojoje dainų šventėje — 1924 rugpiūčio 23.

Muzikos komisijai pirmininkauja Al. Kačanauskas, komisijos nariai: A. Visminas, M. Cibas ir V. Mamaitis.

NEW YORKO valstybės paviljonas. Nuotr. R. Kisieliaus

LIETUVIŲ DIENA PARODOJE

Lietuvių dienos pasaulinėje New Yorko parodoje laukiame su dideliu susidomėjimu ir tam tikru nerimu. Ar New Yorko ir artimesniųjų jo apylinkių lietuvių pakankamai gerai supranta šios dienos reikšmę pavergtajai Lietuvai? Ar susirinks taip gausiai, kad mūsų balsas neliktų nepastebėtas plačioje Amerikos visuomenėje ir spaudoje, kaip tai padarė ukrainiečiai Washingtone, kai buvo atidengtas Ševcenkai paminklas? Kai mažai turime priemonių pavergtajai Tėvynei ginti, tai masinė demonstracija ir aidus šauksmas turi būti išnaudoti kiekviena proga. Lietuvių komitetas pasaulinei parodai padarė visa, ką galėjo, kad mūsų diena būtų įkilminga ir įspūdinga. Dabar nuo mūsų visuomenės priklausė, kiek ji bus masinė ir gausi dalyvių skaičiumi. Taigi rugpiūčio 23 atidėkime visa į šalį ir keliaukime į parodą! Visi ir iš visur!

dar išvakarėse, rugpiūčio 22, šeštadienį. Yra nusamdyta milžiniška Armory salė prie 26 gatvės Manhattanne. Čia bus susipažinimo vakaras, kokio New Yorkas dar nematė. Šis vakaras turi įsibuoti mūsų jausmus sekančiam dienai.

Lietuvių sąskrydis prasidės

Rugpiūčio 23, sekmadienį, visi renkames į parodą. Iškilmės prasidės apeigomis prie Lietuvos kryžiaus 12 val. Čia bus padėtas vainikas simboliškam priminimui žuvusiųjų už Lietuvos laisvę. Paskui (12:30 val.) seks mišios Singer Bowl stadione. Po mišių tame pačiame stadione bus didžiulis dainininkų, šokėjų ir organizacijų paradas. Popiet 2 val. bus dainų ir tautinių šokių programa. Programoje dalyvaus apie pusantro tūkstančio dainininkų ir apie 700 šokėjų. Tolimiausi svečiai bus iš Kalifornijos — šokėjų grupė. Programą praves Hollywoodo aktorė Rūta Kilmonytė, kalbės Lietuvos atstovas Juozas Kajeckas iš Washingtono. (s.)

PASAULINĖS parodos centrinis vaizdas. Nuotr. R. Kisieliaus

VINCAS NELAIME Lietuvos pajūryje

Mano skyriuje buvo 150 ha puikių vikių ir 175 ha ypatingai gerų miežių, o taip pat kitų kultūrų — viso per 400ha. Bet kai reikėjo vikius piauoti, tai atsiumė iš rajono atstovus ir įsakė kultūrius ir atiduoti prievolę valstybei, nes trūko duonos. Tegul vikiai ir miežiai palaukia. Mašinos gėdo, darbininkai dingdavo, bet prie vasarojaus valymo neleido. Tuo tarpu prasidėjo lietūs. Lijo beveik be pertraukos visą mėnesį. Laukai taip išmirko, kad mašinos į juos negalėjo įeiti. Katastrofiška padėtis buvo visose ūkiuose. Vasarųjų piauoti reikėjo rankom. Bet darbininkų tik saujelė. Atradė, kad žus visas derlius. Tada valdžia atsisėdė keletą dešimčių vokiečių karo belaisvių. Bet trūko frankių. Tiesiog nežinojau, ką įduoti į rankas atsiųstiem belaisviams. Šiaip taip sumėdžiojau pas ūkininkus dalgių. Bet kitą dieną daugumas jau buvo sulaužyta. Pagaliau atsiumė

Vikių, kurių buvo 150 ha, jų beveik ir nereikėjo piauoti — buvo išgulę ir išsėižė. Ant dirvos gulėjo grūdai gerom saujom. Likučius nupiovė. Kai išskulėm, gavom po 200 kg iš ha vietoj 1.000. Taigi iš 150 ha išėjo trūkumas 120 tonų vikių, už kuriuos vėliau vos neteko atsistėsti į kalėjimą. Laimė, miežių derlius buvo geras ir išlyginu bendrą derlių.

Kilo naujas vargas, kai reikėjo miežius suvežti. Vežime sukrauti tebuvo galima 200-300 kg. Kitaip nebuvo galima vežti, nuklotą vikių grūdais, nuo drėgmės jau išmirksiais ir dygstančiais. Buvo aiškus milžiniškas nuostolis. Reikalas nuėjo iki "respublikinės prokuratūros". Iš ten sulaukiau naujos komisijos ir revizijos: tikrino visą ūkį — laukininkystę ir gyvulininkystę. Užimti laukų darbai, buvome atleidi vadžias gyvulių kontrolei. Kai kurie kritimai nebuvo "apiforminti", tikriauasant, į kritusių vietą nebuvo parūpinti nauji. Vyriausias zootechnikas buvo rusas. Jis buvo padaręs nemažą biznį, už kurį turėjo atsakingas būti ūkvedas. Po visos revizijos trūko kelių arklų, kelių karvių, keilolikos veršių o taip pat paršų ir avių. Revizijos išvada aiški — perduoti teismui ir vietos prokurorui. Pasiūlė mane iš karto atleisti ir suimti. Nuo pasiūlymo atsi-

sakė, kai emė svarstyti, ką skirti į mano vietą, ir negalėjo sutinkančių rasti. Paliko dirbti iki teismo.

Tokioje įtampoje nebegalėjo atlaikyti nervai. Naktim nemiegojau. Įkyrėjo viskas. Norėjau mesti darbą. Desperacijos pagautas, galvojau apie pasitraukimą į mišką. Tačiau svėrė ir kiti argumentai. Tik neseniai buvau vėgė. Šūnus jau pirmuosius žodžius pradėjo tarti. Nu eidamas į mišką, šeimą palikčiau dideliu pavojų ir skurdą. O čia dar gandai plito. Gandai, kad greit padėtis pasikeis, kad Suvienytosios Nacijos grąžins nepriklausomybę. O gal reikia dar įtempti visas jėgas ir laikytis dantim ir nagais įsikibus...

Vienas senas rusų karininkas, kurį pažinau pas vieną savo draugą mokytoją, davė man gerą patarimą, kaip reikia laikytis bylose. Sako, niekad neprisipažink kaltas; visus kaltinimus atmesk ir motyvuok, o kur gali, kaltink kitus; nesigailėk kaltinti darbininkų, kad per jų kaltę kritę gyvuliai, ir tt.

Tebesu tam žmogui dėkingas, kad jis nurodė man tikrą kelią, kaip reikia kovoti "tarybinėje santvarkoje". Kai tik gavau raštą, kad turiu parašyti asmeninį pasiaiškinimą dėl 150 ha sėklinių vikių supūdy-mo, aš surašiau atsakymą ir daugiausia kaltinau rajono va-

dovybę ir partijos komitetą, kad neleido savarankiškai dirbti, kad vertė kultūrius ir atiduoti prievolę, kai reikėjo vikius piauoti. Rezultatas man buvo geras — byla dėl vikių buvo nutraukta. Pasitenkino papeikimais iš ministerijos ir tarybinių ūkių tresto.

Antra byla buvo dėl gyvulių. Ją kėlė rajono prokuroras. Atsakingas už trūkumus buvau padarytas aš vienas. Ir dėl to reikėjo rašyti pasiaiškinimą. Mano pasiaiškinimas buvo rūstus kaltinimas kitiem. Rašiau, kaip labai aš buvau užimtas laukų darbais; kaip tuo pasinaudodami kai kurie nesąžiningi darbininkai ir pareigūnai net nepranešė apie gyvulių kritimą, bijodami atsakomybės. Tada prokuroras vietoj manęs vieno jau tardė apie 20 kitų "kaltininkų", kurie savo ruožtu stumė kaltę kitiem, vyr. zootechnikui, direktoriui, veterinarijos gydytojui. Po kelių mėnesių tardymo prokuroras ilgą raštą pasiūlė Klaipėdos tarybinių ūkių trestui išreikalauti nuostolius iš kaltų asmenų administraciniu keliu. Taip ir buvo padaryta. Visi gyvuliai buvo "atstatyti".

Atsivėpiau. Tačiau sveikata buvo pertempta. Gerų draugų patiriamas, paprasčiau atleisti iš darbo. Iš tresto gavau atsakymą, kad būsiu atleistas, kai bus surastas kandidatas į ma-

no vietą. Tačiau to kandidato vis nebuvo. Tada pasiprašiau, kad mane siųstų į senatoriją. Pasiuntė mėnesius į Palangos senatoriją poilsio. Tai buvo 1949 metų kovo mėn.

Senatorijoje radau pažįstamų. Iš jų patirtos žinios vargiai galėjo poilsį didinti. Partizanai buvo sustiprinę pasipriešinimą prieš kolektyvizaciją. Valdžia sustiprino vežimus. Vienas kitam pasakojo šurpius vaizdus. Vieną dieną išėjau pasivaikščioti su savo buvusiu viršininku, meteorologijos instituto direktorium Olšausku. Nuo šventosios pusės riedėjo enkavedistų saugojami sunkvežimiai. Kai priartėjo, pamatėme liūdnuos veidus, ašaras pražilusių gintarinio pajūrio žvejų. Sunkvežimiai pasuko Kretingos link, ten jie turėjo būti kraunami į gyvulinius vagonus... Man amžinai paliks akys išbales Olšausko veidas, kada jis, matydamas, kas darosi, negalėjo žodžio ištarti. Tik bejėgiškai atsisėdo ant akmens prie Palangos bažnyčios. Jis išsėdėjo bent pusvalandį, paskui tylėdamai grįžom į senatoriją. Porą dienų jis nesirodė valgyamo kambary. Poilsis turėjo būti baigtas, ir jis išvyko į Kauną. Kai nuoširdžiai su juo paskutinį kartą atsiveikinau, manyje brendo jau kitas planas.

(Pabaiga)

JUOZAS STEMPUZIS, Tėvynės Garsų radijo valandėlės vedėjas.

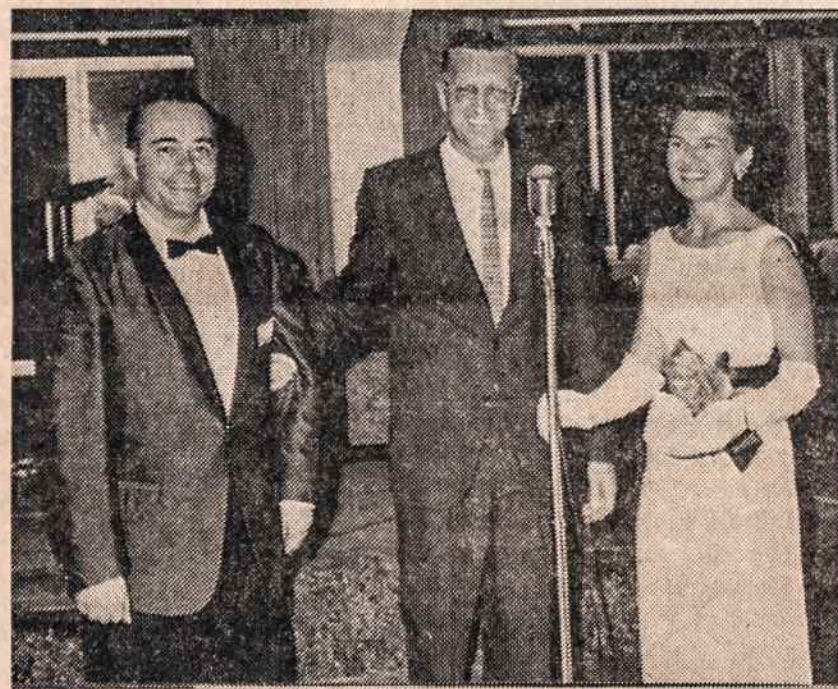
TĖVYNĖS GARSŲ RADIOJŲ SUKAKTIS

Cleveland, Ohio. — Tėvynės Garsų radijo valandėlė, kuriai vadovauja Juozas Stempuzis, liepos 18 atšventė savo gyvavimo 15 metų sukaktį. Rivieros klube buvo suruoštas balius. Gausiai atsilankė radijo valandėlės rėmėjai, kitų tautybių radijo programų vadovai ir daug Clevelando administracijos pareigūnų su miesto burmistru. Balii vadovavo M. Lenkauskienė. Ji pristatė miesto pareigūnus ir tautybių atstovus. Ilgesnė kalbą pasakė miesto bur-

mistras Ralph Locher. Buvo eilė sveikinimų. Meninę dalį išpildė sol. Algirdas Brazis iš Chicagos. Jis davė pynę lietuviškų kompozicijų, operų arijų; keletą — itališkai ir angliškai. Susilaukė iš klausytojų ilgo plojimo ir prašymo kartoti.

Programą baigus, Juozas Stempuzis padėkojo visiems sveikinusiems, atsilankiusiems.

Tėvynės Garsų radijo valandėlė per 15 metų išvarė didelę liet. kultūrinio darbo vagą. L.Z.

TĖVYNĖS GARSŲ radijo pobūvyje; iš k. į d. J. Stempuzis, Clevelando miesto majoras Ralph Locher, Milda Lenkauskienė.

Lietuvos vyčių seimas

Lietuvos vyčių metinis seimas Chicagoje rugpjūčio 6-9 praėjo su dideliu pasisekimu ir gera nuotaika. Gausiai susirinkę vyčiai, išklause eilės pranešimų iš savo veiklos ir paskaitų. Bendrą pietų metu kalbėjo Chicago vyskupas augziliaras Raymond P. Hillinger, o bankete Chicago majoras Richard Daley, kuriam įteiktas metinis Lietuvos vyčių žymuo (medalis) už nuopelnus Lietuvos laisvinimo

akcijai. Priimta rezolucija ir pasiūsta Valstybės departamentui ir Jungtinėm Tautom. Rezolucijoje reikalaujama, kad sovietai išsikraustyti iš okupuotos Lietuvos. Išsamų pranešimą apie Lietuvos laisvinimo akciją padarė kun. J. Jutt-Jutkevičius (žiūr. 5 pusl.). Seimo metu buvo išpūdingas vyčių choro koncertas (žiūr. 6 p.). Kitais metais seimas susirinks Los Angeles, Kalifornijoje. Pirmininke

MIELI TAUTIECIAI!

PASAULINĖ PARODĄ New Yorke daugelis jūsų, be abejo, lankys. Tačiau laikas bus labai brangus, nes kiekvienas norės dar pabūti New Yorke ir susipažinti su šio pasaulinio miesto išymybėmis. Vis dėlto nepamirškite, jog už New Yorke yra New Jersey valstybė, kuri gausi lietuviškomis kolonijomis.

Viena tokių yra KEARNY, apie 12 mylių nuo New Yorke. Nors nedidelė, bet turi kuo pasididžiuoti: nauja bažnyčia, baigiama įrengti parapinė mokykla, statomas naujas vienuolynas seselėms mokytojoms, finansškai pajėgus lietuviškas bankas ir du moderniški lietuviški klubai — Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centras ir Lietuvių Politikos Klubas. Abiejų klubų puikūs pastatai ir moderniški įrenginiai.

Vykdami į New Jersey, sustokite KEARNY, pamatysite jos kolonijos lietuvių darbštumą ir sugebėjimus, o Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centre (6 Davis Avenue, Kearny, N. J.) ir Lietuvių Politikos Klube (134 Schuyler Ave., Kearny, N. J.) pajusite tikrą lietuvišką nuotaiką, rasite senų pažįstamų ir iš čia išsivešite gražių atmintinų išpūdžių.

Laukiame atvykstant!

J. BELZA,
Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centro Pirmininkas
M. SLUŽIS,
Lietuvių Politikos Klubu Pirmininkas

Knyga apie marijonų veiklą

Istorinių faktų tiek skaitymas, tiek jų klausymas yra paprastai nuobodūs dalykas. Datos, asmenvardžiai, vietovardžiai yra sustingusi statistika ir dėl to skaitytojo nežavi. Reikia kūrybingo rašytojo, kad juos pateiktų skaitytojui gyvais vaizdais. Tokį darbą atliko k. s. P. Garšva, MIC, rašdamas atgaivinto marijonų vienuolyno 50 metų egzistavimo istoriją (1913-1963), daugiau ribodamasis Amerikos marijonų kunigų ir vienuolynų namų išplitimu. Minėtoji istorija pavadinta "Nėgėstanti šviesa".

Šioje knygoje, kaip filmoje, prabėga pro skaitytojo akis ne tiek žymių marijonų vienuolyno atkūrėjų gyvenimo sausi faktai, kiek jų pastangos ir gyvas tikėjimas Dievo apvaizda. Ir labai sunkiom istorinėm aplinkybėm su siorientavimas, kaip elgtis, energingas ir ištvėrimingas gyvenimam išikabinimas ir su pasiaukojimu savo kilnių tikslų siekimas: save tobulinti, sielų išganymui daryti ir Dievo garbę skleisti. Sis trejopas tikslas yra tas žaivingas idealas, kurin yra kreipiamos pastangos ir gyvenimas iki paskutiniojo žemiškojo žingsnio. Tokiais didvyriais yra buvę marijonų vienuolyno atgaivintojai: kun. V. Senkus, arkivyskupas J. Matulevičius (Matulaitis), vyskupas P. Bučys ir jų pavyzdžio sekėjai — vienuolyno išplėtėjai: kun. F. Kudirka, kun. K. Matulaitis, kun. A. Petrauskas, kun. J. Vaitkevičius, kun. J. Kazakas, kun. J. Navickas, kun. J. Jakaitis, kun. K. Rėklaitis, kun. J. Jančius ir k. Jie sėkmingai dirbo Dievo garbei ir lietuvių tautos kultūrai plėsti.

Homo proposit, Deus disponit — sako lotyniškas priežodis. Zmogus šaudo, o Dievas kulkaš gauda — mes išsireikštume lietuviškai. Taip įvyko su marijonų vienuolynu. Carinė rusų valdžia buvo suplanavusi palaidoti marijonų vienuolyną, griežtai užgindama priimdinėti naujus vienuolynan kandidatus. Kada gyvųjų tarpe teliko vienintelis marijonas kun. V. Senkus, paskutiniu istoriniu momentu Dievo apvaizda atvedė prie vienuolyno durų labai stiprius bažnytinius šulus, žymius teologus profesorius, švento gyvenimo vyrus, būsimus vyskupus J. Matulaitį ir P. Bučį, kurie, gavę iš vienuolynų kongregacijos Romoje leidimą padaryti marijonus slaptais vienuoliais, tapo marijonais, pasilikdami dirbti savo turėtuose bažnytiniuose postuose. Marijonų vienuolių uniforma pakeista į pasauliečių kunigų nešiojamuosius drabužius, kad okupacinė rusų valdžia negalėtų jų vienuoliškumo atpažinti.

Taip persitvarkiusi, marijonų vienuolija per keliolika metų išaugo ir išsiplėtė ne tik Lietuvoje, bet persikėlė į Jungtines Amerikos Valstybes. Išikūrė atskiros marijonų vienuolyno provincijos Lenkijoje, Lietuvoje, Latvijoje, Gudijoje, Amerikoje dvi (lenkų ir lietuvių). Greitu laiku tikimasi sulaukti ir Pietų Amerikoje atskiros provincijos.

Dar eant gyvenam vyriausiam marijonų vienuolyno vadovui vysk. P. Bučiui, J.A.V. tėvai marijonai turėjo visą eilę lietuviškų parapijų, savo nariams kunigų seminariją, kole-

giją, prie parapijų pradžios mokyklas, savo spaustuvę, katalikišką lietuvių dienraštį, mėnesinį žurnalą, knygų leidyklą, misijų namus. Marijonų kultūrinis įnašas į Amerikos lietuvių gyvenimą yra pats didžiausias, palyginus jį su kitų lietuvių organizacijų kultūrinėmis apraiškomis.

Minėtos tėvų marijonų veiklos ir kultūrinės dvasios vaizdžiu gyvu būdu atskleidimas sudaro tą autoriaus užburiančią jėgą, kuri skaitytoją sudomina. Pradėjęs knygą skaityti, susižavi kaip patraukliu romanu ir nesinori su ja skirtis, kol užverti paskutinį knygos puslapį.

Knygos išleidimas ir P. Jurkaus piešta aplanko iliustracija yra verti pagyrimo. Kun. P. Garšvos, MIC, parašytoji "Nėgėstanti šviesa" vykusiai reprezentuoja atkurtojo Marijonų vienuolyno 50 metų aukštinę sukaktį, jeigu neskaityti keletos praleistų korektūros klaidų. K.P.C.

Pranas Garšva, MIC, NĖGĖSTANTI SVIESA — Marijonų veikla Amerikoje. Išleido prel. Mykolas Kemėžis 1964. Spaudė Draugo spaustuvė Chicago, Ill. Aplanką piešė P. Jurkus. Apimtis 351 psl. Kaina — 3.50 dol.

APIE POP. JONO XXIII MIRTĮ

(atkelta iš 2 psl.)

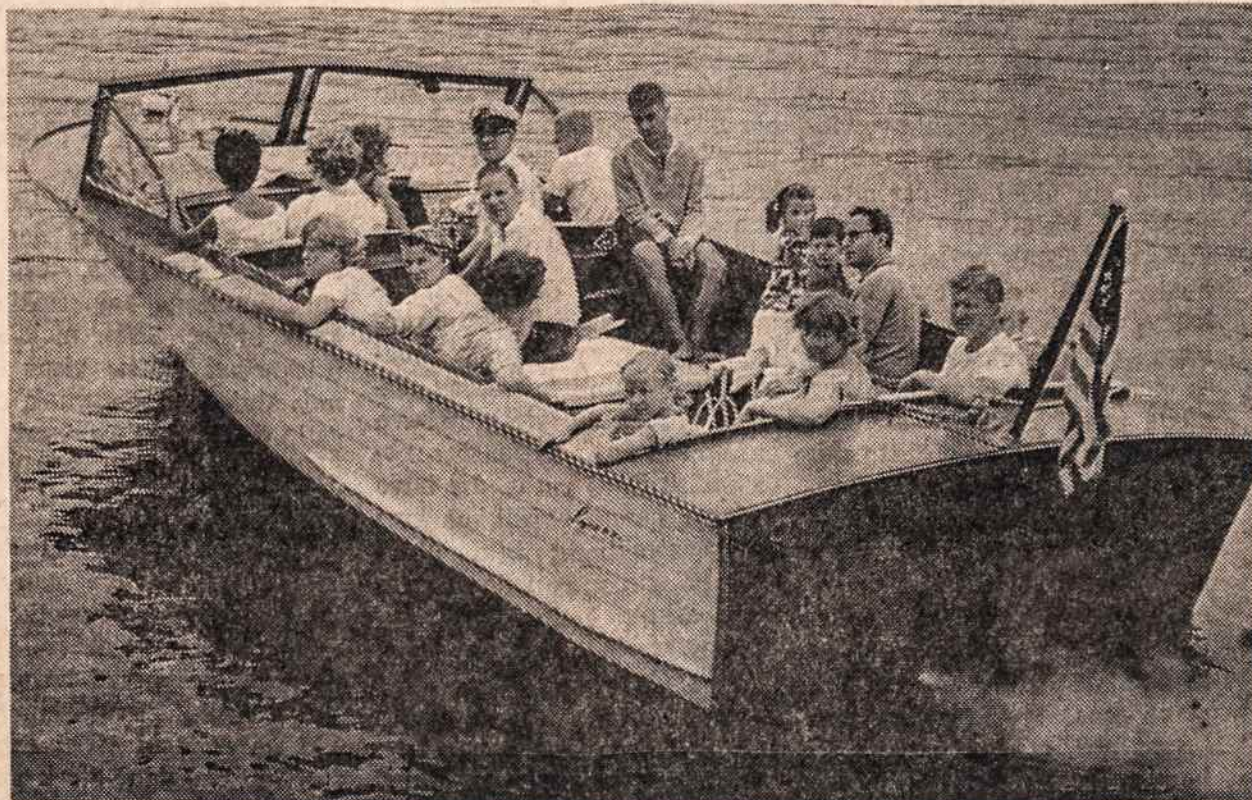
se eilutėse anam sveikinime, kurį dabar saugojau, kaip brangiausią dvasinį testamentą.

"Kelionės nuovargis, jausmų slėgimas ir kambario tyla palenkė mano valią ir užmigau. Apie trečią valandą ryto kažkas papurtė mano ranką. Buvo Giuseppe, mano brolis. "Jis atsisibunda. Jam nuėmė kaukę", sumurmėjo. Popiežius atvėrė akis. Vienas monsignoras pasilenkė prie pagalvio ir jam pasakė, kad prieš kelias valandas mes atvykome iš Bergamo. "Kur esate? Kur esate?" — paklausė silpnu balsu. Tada aš, kuris esu vyriausias, prisartiniau ir paėmiau jam už rankos. "Tai tu, Zaverio", — tarė sėsdamasis lovoje, padedamas slaugytojo. "Nežiūrėk į mane taip,

lyg aš būčiau dvasia. Viešpats man suteikė malonę jus matyti, ir panoru, kad aš atsigaučiau, iš šios ilgos agonijos. Vakar buvau miręs, šiandien esu gyvas, bet kaip sakiau nuodėmklausiu — lagaminai jau paruošti, ir aš galiu ramiai iškelti kiekvieną momentu. Netrukus būsiu danguje: manęs laukia mūsų gimdytojai. Zinau, kokias bus šventės, kai susitiksiu Baptistą ir Marijoną!" Pamačiau, kad ašaros pripildė jo akis, ir aš negalėjau daugiau sulaukyti susijaudinimo ir, pasitraukęs į kampatį, pravirkau.

Dar juokauja

"Iš tolo girdėjau, kad praše kavos ir tesė pasikalbėjimą su kitais broliais, kurie buvo apstoje aplink jį. Pastebėjęs vieną anūką, tarė: Štai šeimos literatas! Aišku ne pirmas, nes juo aš esu!" Norėjo dar juokauti "Neverkite", pakartojo. "Sekminės yra džiaugsmo diena". Paskui pradėjo melstis, kartoti šventųjų vardus, prie kurių turėjo ypatingą pamaldumą. Vėl

PLAUKIAME Lake George ežeru.

Nuotr. V. Maželiū.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. SVEIKAUSKIENĖ sutiko šiam laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais. Klausimai siūstini jos adresu: Mrs. M. Sveikauskas, Attorney at Law, 8 Belgrade Avenue, Rosindale, Boston, Mass. 02131.

KAM TIE LIUDININKAI

Aš gyvenu mažame miestelyje. Visus pažįstu ir visi mane pažįsta. Sumaniau sudaryti testamentą. Nenorėčiau, kad kas žinotų, ką aš ten surašysiu. Zinau, kad reikalingas advokatas; be to, dar kokie keturi liudininkai. Taigi, kokie penki žmonės turės žinoti, kas tame testamente bus parašyta; žinuos, ką aš kam palieku ir kiek aš turiu to turto. Maniau, kad būtų geriau išvažiuoti į kitą miestą tą testamentą padaryti, bet kai kas man sako, kad toks testamentas turi būti surašytas ten, kur žmogus gyvena, kitaip nebus geras. Prašau patarti, kas man daryti? Ar negalima būtų išvengti liudininkų? Juk advokatas testamentą surašo, kam dar tie svetimi liudininkai?

N.M. . . Massachusetts

Atsakymas
Netiesia, kad testamentas turi būti sudarytas toje vietoje,

IŠ SAULĖTOS FLORIDOS

Jaunutės Miami lietuviškos Danutės Vertalkienės suorganizuotos 24 dalyvavo "Miss Universe" parade Miami mieste, kur kasmet savo tautom atstovauja įvairių kraštų mergaitės. Lietuviškos nebuvo. Gražiai pasirodė estės. Tautiškais rūbais apsirengusios trys dailios nauaugusios mergaitės ėjo su savo vėliava ir tautiškomis spalvomis papuoštą automobilį. Žiūrovai entuziastingai joms plojo, šaukdami: "Estonia, Estonia!"

MIAMI MARGAITES iš k. į d. — Dnutė Kaulakytė, Karinutė Ogden, Rūtelė Vertalkytė, antroje eilėje — Mildutė Ragytė, Kaulakytė

O. RAGICKIENĖ su savo dukrele Mildute, kuri per atostogas mokosi lietuvių kalbos iš ploktelė

užmigo prieš aušrą ir daugiau neatgavo sąmonės iki mirties".

"Pirmadienio rytą karštis staiga nukrito. Tai buvo tiek bijotas ženklas, kad artinasi galas. Jo šventenybė rodė labai silpnus gyvybės ženklus. Rankos nejudėjo, akys buvo plačiai atvertos. Staiga įvyko vienas epizodas, kuris visuo met pasilik mano širdyje. Jo žvilgsnis netikėtai užsidėgė, ir jis visas pasidarė neramus. Judino lūpas, tarsi norėtų kalbėti, sunkiai kilnojo į viršų rankas. Žiūrėjo į mano anūką Zaverio, lyg būtų norėjęs ko prašyti. Ko jis norėjo, nesupratome? Pagaliau suvokėme, kad Zaverio buvo užstojęs kryžių ir jo pečiai neleido jam matyti skausmingojo Kristaus veido, į kurį mirštantysis su pagarba žiūrė-

jo. Saverio pasitraukė į šaį, ir popiežius atgavo ramybę".

"Artinosi vakaras, šv. Petro aikštėje vienas kardinolas laikė mišias, didelė minia tikinčiųjų tyliai meldėsi su juo. Kada baigdamas mišias kardinolas atsisuko sakyti "Ite Missa est", išgirdau už savo pečių balsą, kuris sudrumstė trijų dienų tylą ir sakė: "Dabar galime laisvai verkėti. Popiežius mirė".

Vertė V. Gidžiūnas, O.F.M.

Džiaugsmą, poilsį ir sveikatą jums suteiks atostogos prie Adirondakų kalnų perlo —

LAKE GEORGE, N. Y.

lietuvių SLYVYNŲ vasarvietėje

Blue Water MANOR

vienoje pirmaujančių visame Lake George rajone

KALNŲ oras, nuostabi gamta — ežeras vienas iš gražiausių pasaulyje su 300 salų ir kristoliniu vandeniu.

PATOGIOS patalpos, geras maistas.

SVEČIAMS NEMOKAMAI: nuosavas 500 pėdų pločio puikus pliažas, kasdieninės išvykos motorlaiviu, vandens ski (yra instruktoriai), įvairios valtys — irklinės, burinės, canoes ir kt. Maudymosi baseinas stikliniame pastate. Tenisas, ping-pong, kroatetas ir tt. Vakaris salėje koncertai, vaidinimai, šokiai ir kt. pramogos.

IDEALI VIETA JAUNAVEDŽIAMS
Salia vasarvietės išnuomojamos patalpos ir be maisto (su įrengtom virtuvėm).

Nuo New Yorke per 200 mylių. Iš New York Thruway Exit 24, į Northway 87 iki Lake George Village; iš ten 9N keliu 7 myl. į šiaurę. Vasarvietė skelbiama N. Y. Times ir Daily News sekmad. laidose.

Rezervacijų ir informacijų reikalu kreiptis:

BLUE WATER MANOR
DIAMOND POINT, N. Y. Tel. (518) NH 4-5071

Lietuvos vyčiai parašė 18.000 laiškų

Iš pranešimo Lietuvos vyčių seime

Chicagoje rugpjūčio 6-9 dienomis įvyko Lietuvos vyčių metinis seimas, kuriame kun. Jonas Jutkevičius padarė pranešimą, kaip vyčiai reikišiai kovoję dėl Lietuvos laisvės.

Lietuvos vyčiai jau 18 metų turi Lietuvos reikalų komisiją, kuri rašo laiškus įvairiom Amerikos valdžios įstaigoms, laikraščių redakcijoms, įtakingiems asmenims. Šiais metais tos komisijos pirmininku buvo Jonas Andriūška iš Worcesterio. Jam taikino J. Kardokas, taip pat iš Worcesterio. Jie rašė laiškus Lietuvos vyčių vardu, įtraukė naujus narius į komisijos veiklą. Garbės pirmininku buvo ku-

nigas Jonas Jutkevičius, padaręs seime pranešimą. Tuo pranešimu pasinaudodami, čia pateikiame įdomesnes vietas.

Laiškų ir atviručių šiais metais buvo parašyta apie 18,097 (praėjusiais metais — 23,654) biuletenių paruošta 13, išsiųsta 3420 ez., veikė 14 Lietuvos reikalų komisijų, atsakymų gauta 3957. Vien pašto ženklam šiais metais išleista per 800 dol. Į šį laiškų rašymo darbą buvo įsitraukę 159 nariai (19 narių daugiau nei pernai).

Daugiausia laiškų parašė Nau-

josios Anglijos apskritis — 7,760, New York-New Jersey — 5,048. Praėjusiais metais vyčiai buvo veiklesni. Tokia Naujosios Anglijos apskritis parašė 12,761 laiška.

Daugiausia laiškų parašė garbės pirmininkas kun. Jonas Jutkevičius — 834 laiškus bei atvirukus. Vadovavę Lietuvos reikalų komisijai Jonas Andriūška ir Jonas Kardokas abu parašė 669 laiškus.

Biuleteniam medžiagą atsiunčia kuopos nariai, pastebėję laikraščiuose įdomesnius straipsnius ir juos iškirpę. Tokios me-

džiagos daugiausia atsiuntė: Pranas Vaškas iš Newarko, N. J., Antanas Juknis iš Chicagos, Vincas Višniauskas iš Gardner, Mass., ir Leonardas Valiukas iš Los Angeles, Calif.

Lietuvos vyčiai daug prisidėjo prie Lietuvos nepriklausomybės minėjimo — lankėsi pas gubernatorių, miesto majorus, rašė laikraščių redakcijoms, savo kongresmanam ir t.t. Lietuvos nepriklausomybės šventę amerikiečių spaudoje daugiausia išgarsino vyčiai.

Nuoširdžiai jie rėmė ir rezoliucijas, rašydami laiškus senatoriam, kongresmanam ir prezidentui. Prisidėjo prie pavergtų tautų savaitės minėjimo, rengė šv. Kazimiero minėjimus.

„Jei kitos tautos, pavyzdžiui Afrikoje, turi teisę laisvai gyventi“, — sakoma pranešime, — „tai juo labiau Lietuva turi teisę nepriklausomai gyventi“. Kviečiami visi talkon ir kovon dėl Lietuvos nepriklausomybės.

Paskutiniiais metais vyčiai su savo dvasios vadu pradėjo maldos metus už Lietuvą, kad Dievas padėtų sutvarkyti pasaulio reikalus taip, kad Lietuva vėl būtų laisva pasaulio tautų tarpe.

ELENA JURGELAITE Pax Romana kongrese Washington

IŠ VISUR

— JAV LB Tarybos naujajį prezidentą sudaro dr. E. Armonienė, dr. B. Nemickas, advok. J. Slepetyš, dr. P. Vileišis ir V. Volertas.

— Lietuvos vyčių naują centro valdybą sudaro: pirm. Elena Saulytė, (Philadelphia), I vicepirm. Marija Stonis (Newark), II vicepirm. Eleonora Laurin (Chicago), III vicepirm. Longinas Svelnis (Boston), sekr. Eleonora Sakevičius (Newark), fin. sekr. Joana Jokūnaitė (Chicago), izd. Pranas Svelnis (Chicago), izdo globėjai — Valteris Svekla ir J. Drumstas, ritualo komisijos pirm. Juozas Bolevičius (New York), Lietuvos reikalų komisijos pirm. Jonas Andriūška (Worcester).

— Lietuvyčių Darbininkų Sąjungos Connecticuto apskrities metinis suvažiavimas šaukiamas rugsėjo 13, sekmadienį, Hartforde, šv. Trejybės parapijos salėje (53 Capitol Ave.). Suvažiavimas prasidės mišiom už mirusius ir gyvuosius narius 10 val. ryte šv. Trejybės bažnyčioje. Po pamaldų bus posėdis. Pirmininkas Antanas Petrauskas ir sekretorė Marija Bakutienė, abu iš Waterburio, maloniai kviečia narius ir svečius gausiai dalyvauti.

— Sesuo M. Felicija, senelių namų Thompsone vyresnioji, liepos 13-24 dalyvavo St. Louis, Missouri, vasaros institute — specialiuose kursuose senelių namų tvarkymo reikalais. Nek. Pr. M. seserys visai paruošias J. Matulio vardo senelių namų statybai Putname ir tos naujos lietuviškos įstaigos gera administracija. Sesuo M. Paulė ir sesuo M. Ancila, abi baigusios Annhursto kolegiją, vasaros semestro metu lankė Manhattan kolegiją New York'e ir studijavo religinio auklėjimo akademinį kursą.

— Solistė Janina Šalėnė ir dr. Jonas Salna per J. Pakštie- nę paukojo prof. Kazio Pakšto paminklui ir monografijai leisti 20 dol. Didelį dėkingumą pinigai persiūsti Ateitininkų Sendraugių Centro Valdybos pirmininkui inž. Jurgiu Mikailai.

— Autografą gavo, bet profesorius aplankyti jau nespėjo. Prof. K. Pakšto paminklui ir monografijai atsiuntė 3 dol. auką trylikametė M. Eivaitė. Ji 1960 m. Ateitininkų F-jos kongreso metu paprašiusi profesorius autografo. Prof. K. Pakštas ne tik jai pasirašė, bet ir užkvietė ją apsilankyti Steubenvilleje. Dabar, siūsdama savo auką, ji rašo: „Į Steubenville gal ir nuvažiuosiu, bet profesorius ten jau nerasiau...“

Po 15 dol. aukojo Lietuvyčių Krikščionių Demokratų S-gos centro valdyba ir Lietuvos Vyčiai (N.Y.-N.J. per Joseph Boley; V. Udrienė aukojo 3 dolerius.

Aukus prašome siūsti: Pakštas Fund, C/o J. Mikaila, 16870 Stoepel, Detroit, Mich. 48221.

LB CENTRO VALDYBOS PRANEŠIMAS

Centro Valdybos pranešimą padarė pirm. J. Jasaitis: Valdyba darbą pradėjo 1961 lapkričio 8. Remdamasi principu, kad „planavimas ir svarstymas turi būti centralizuotas, o dabar išskirti“, valdyba pasirinko kiek kitokį būdą centrinėms institucijoms sudaryti — kultūros fondo ir švietimo tarybos pirmininkais buvo paskirti pačios valdybos nariai, pavadant jiems pasikviesti reikalingus talkininkus.

Iš centro valdybos darbų: išlaikė Pasaulio Lietuvių Archyvą, į šį archyvą savo lėšomis perkėlė prof. K. Pakšto biblioteką, pradėti parengiamieji trečioji dainų šventės darbai (užsakyta ir jau Broniaus Budriūno sukurta speciali kanta, pakviesta repertuaro komisija — pirm. J. Ignatonis, muz. J. Zdanis, muz. A. Simkus, V. Radžius ir J. Paštukas), valdybos pavedimu, New Yorko apygardos valdyba sudarė komitetą tarptautinei New Yorko parodai (valdybai jame atstovauja apyg. pirm. J. Slepetyš), antrosios tautinių šokių šventės rengimo darbai buvo pavesti Chicagos apygardos valdybai, bet ir centro valdyba nepasilikė tik stebėtoja, valdyba sudarė komitetą antrajam kultūros kongresui rengti ir apmokėjo simfoninės lietuvių muzikos koncerto nuostolius, susitarus su Fasku, buvo įvykdyti vienos savaitės sporto vadovų kursai ir finansiskai paremta krepšinio išvyka į Australiją (nupirktos uniformos, patraukusios visų dėmesį), valdyba sudarė sąlygas rugp. 9-16 dienomis Dainavoj surengti pirmąją jaunųjų akademikų studijų savaitę, kuriai vadovauja R. Šliažas, 1963 vasarą suorganizavo lietuvių ekskursiją į Europą (jai vadovavo J. Pabedinskas, menininkų kolektyvas davė eilę koncertų, valdybos įgaliotinis dr. P. Vileišis buvo popiežiaus priimtas specialioje audiencijoje

Iš Bendruomenės Tarybos posėdžių (2)

je), įsteigta kasmetinė penkių šimtų dol. jaunimo literatūros premija, kurios pirmasis mace-natas — Lietuvyčių Fondas palaikė ryšius ir bendradarbiavo su bendrinėmis, kultūrinėmis ir kitomis lietuvių organizacijomis ir ragino apylinkės sudaryti sąlygas mūsų menininkų pasirodymams (į kultūrinio judėjimo kvietimą pirmoji atsiliepė Clevelando I-oji apylinkė, suorganizuodama Los Angeles bale-tininkų koncertus JAV ir Kanadoje). Taip pat valdyba daug dėmesio skyrė apylinkių ir apygardų darbiui. Buvo suorganizuoti trys sritiniai suvažiavimai. Įsteigtos septynios naujos apylinkės (iš viso veikia 67 apylinkės ir 6 apygardos). Įvykdyti IV-osios tarybos rinkimai, rodą bendruomenės idėjos pri-gijimą ir organizacinį pajėgumą. Daug naudos duoda asme-niniai ryšiai, todėl valdyba pa-

kvietė A. Regį, kuris, važinėdamas savo tarnybos reikalais, lankė bendruomenės apylinkes ir skatino jų veiklą, o pati valdyba gavo reikalingų informacijų. Valdyba savo kadencijos metu turėjo 47 protokoluotus posėdžius. Darbe vadovautasi šūkiu — telkime lietuvius tautinei gvybei išlaikyti ir Lietuvos laisvei atgauti.

Valdybos išdinininko Z. Dailidkos pranešimas (jį pateikė pirm. Jasaitis) rodo valdybą turėjus metinių pajamų 20,453, 02dol., išlaidų 8,610,53 dol., likutis 1964 liepos 18 dienai 11,842,49 dol. Apylinkės pusę surenkamų tautinio solidarumo įnašų siunčia centro valdybai, kuri jų per pastaruosius metus gavo 3,373.42. Teisingai kai kurių Tarybos narių sesijoj buvo pastebėta, kad tai apgalėtina maža suma, rodanti, kaip tautinio solidarumo įnašų rinkimas bendruomenėje yra apleis-

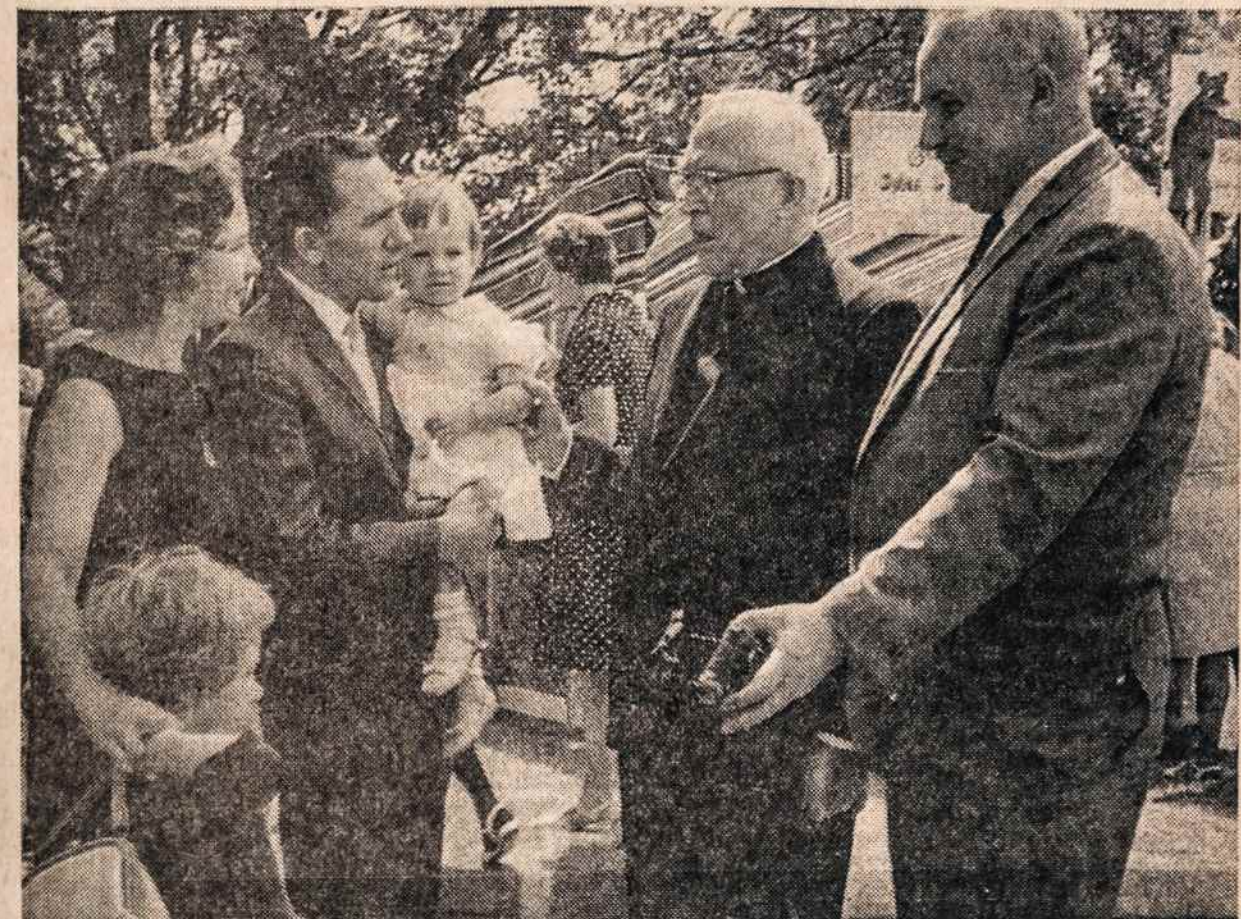
(nukelta į 6 psl.)

HUDSONO LIETUVIŲ ISTORIJA

Hudsonas, nedidelis miestas Massachusetts valstybėje, 1966 metais minės 100 metų, kaip yra inkorporuotas. Lietu-viai čia yra pradėję kurtis prieš 60-65 metus. Šiandien nemažai tų pirmųjų lietuvių yra išmirusių arba išsikėlusių su Fasku, buvo įvykdyti vienos savaitės sporto vadovų kursai ir finansiskai paremta krepšinio išvyka į Australiją (nupirktos uniformos, patraukusios visų dėmesį), valdyba sudarė sąlygas rugp. 9-16 dienomis Dainavoj surengti pirmąją jaunųjų akademikų studijų savaitę, kuriai vadovauja R. Šliažas, 1963 vasarą suorganizavo lietuvių ekskursiją į Europą (jai vadovavo J. Pabedinskas, menininkų kolektyvas davė eilę koncertų, valdybos įgaliotinis dr. P. Vileišis buvo popiežiaus priimtas specialioje audiencijoje

Minint Hudsono miestuko šimtmetį, lietuviai negali būti visai pamiršti. Kaip tai padaryti? Pasiryžau surinkti žinias ir bent trumpai aprašyti Hudsono lietuvių praeitį. Gerą dalį informacijos jau turiu, bet dar daug ko stinga. Labai prašau Darbininko skaitytojus, kurie anksčiau gyveno Hudsonė arba pažįsta, kas gyvena, pasiūsti man žinių — atsiminimų, lapelių, brošiūrų, laikraščių iškarpų ir kitokios medžiagos, kuri liestų Hudsono lietuvių praeitį. Prašyčiau siūsti adresu: Lithuanian History, c/o Hudson Pharmacy, 40 Main St., Hudson, Mass. Būsiu labai dėkingas ir visa gražinsiu, jei kas norės, arba perduosiu Alkos archyvu, kuri globoja prel. Pr. Juras.

V. Valkavičius

LIETUVIŲ susiartinimo šventėje liepos 26 Putname, Conn., muziko E. V. Rastonių šeima (k.) kalbasi su prel. J. Balkūnu ir adv. Aleksiū, svečiais iš New Yorko. Nuotr. V. Mazelio.

ISPŪDŽIAI IŠ VASAROS KELIONĖS

JONAS MISKINIS

Kai gyveni vienoj vietoj, rodo, kad ir kitose lietuvių kolonijose gyvenimas rieda tokiu pačiu keliu. Tačiau taip nėra.

Šią vasarą ryžiausi šiek tiek keliauti, susipažinti su krašto gamta ir, galiausiai, troškau pasidaryti lietuviškose kolonijose.

Is Rochesterio su inž. J. Laukaičiu pirmiausiai vykau į Bostoną. Pakelį teko sustoti Amsterdame. Kad ir prie gero susisiekiamo Amsterdamas stovi, bet miestas šiuo metu merdi, neprogresuoja. Seniau čionai buvo daug įvairių dirbtuvių, bet dabar jos užsidarė, o kitos išsikėlė.

Lietuvių kolonija Amsterdame buvo gausi, veikli ir plačiai žinoma. Čia prieš 60 metų kun. J. Zidanavičius įsteigė lietuvišką parapiją, pastatė erdvę bažnyčią, kurios viduje vyravau daug lietuviškų užrašų ir šūkių. Prieš dvejuis metais klebonas J. Raštutis su kun. Kęstučiu Balčunui ryžosi meniškai atremtuoti bažnyčios vidų. Šiomet įrengė bažnyčios bokšte varpų muziką.

Bažnyčios rūsyje veikia parap. mokykla, kurioj mokytojaūja Nukryžiutojo Jėzaus seselės; jos vaikus moko ir lietuviškai. Juozo Olsausko vadovaujamas bažnytinis choras — lietuvių bažnyčios bokšte varpų muziką. Bažnyčios rūsyje veikia parap. mokykla, kurioj mokytojaūja Nukryžiutojo Jėzaus seselės; jos vaikus moko ir lietuviškai. Juozo Olsausko vadovaujamas bažnytinis choras — lietuvių bažnyčios bokšte varpų muziką. Bažnyčios rūsyje veikia parap. mokykla, kurioj mokytojaūja Nukryžiutojo Jėzaus seselės; jos vaikus moko ir lietuviškai. Juozo Olsausko vadovaujamas bažnytinis choras — lietuvių bažnyčios bokšte varpų muziką.

—

Bostono miestas senas. Tai Naujosios Anglijos kultūros, pramonės ir prekybos centras, turis 40 mylių krantinių laivams ir patrauklių prie jūros paplūdimių, į kuriuos vasarą suvažiuoja daug vasarotojų. Garsus savo Harvardo universitetu, medicinos klinikomis ir simfoniniu orkestru. Be to, gausu istorinių pastatų ir mokslo įstaigų.

Bostone jau nuo XVIII a. buvo plačiai žinomas uostas, nes juo laivai pasiekdavo viso pasaulio

kurioje juodu prieš 70 metų susituokė.

Nashuos lietuviai turi savo parapiją ir gražią šv. Kazimiero bažnyčią. Parapinės mokyklos neturi, tai ir vaikų nėra kas moko lietuviškai. Jaunimas nemoka lietuviškai ir nesidomi lietuviškos reikalais.

—

Jonas Tamulionis jau 38 metais kai Nashuos lietuvių parapijoje vargoninkauja. Tai ryžtingas Marcinkonių dūžkas. Veda du chorų: suaugusių ir mokyklinio amžiaus vaikų. Choras negausus, bet gerai išlavintas. Pirmiau J. Tamulionis dažnai rengdavo kitose lietuvių kolonijose koncertus. Turėdamas gražų tenoro balsą daug kur vienas koncertuodavo. Be to, jis yra gabus akordeonistas. Keliolika metų turėjo suorganizavęs orkestrą, be kurio nei vienas lietuviškas parengimas bei piknikas neapsieidavo. Jis domi si lietuvių kultūrinio bei visuomeninio gyvenimu. Rugsėjo 5 jam sukanka 70 metų ir 52 metai, kai paliko gimtuosius namus Marcinkonyse. Sunku jam anuomet buvo skirtis su smėlėtais Marcinkonių kalneliais, žavingomis pušaitėmis, o labiausiai — su kaimo jaunuimu ir bažnytiniu choru.

J. Tamulionis muzika yra mėgiamiausias amatas. Jis ir dabar beveik kiekvieną dieną pirštus miklina prie pianino. Jaučiasi dar jaunas ir sveikas. Atrodo, kad ir po 70 metų su tekiu pat ryžtu ir entuziazmu dirbs muzikos srityje.

(Bus daugiau)

MUZIKA J. TAMULIONIS savo kambaryje.

CATSKILL KALNUOSE

DRUSKONE HALL

Ideali vasarvietė atostogom, savaitgaliam, iškylom. Svečiai atostogom priimami visą rugpjūčio mėnesį. Informacijos kreiptis:

Mrs. S. Kraunaitienė

ANDES, N. Y.

Tel. ANDES, N. Y. 676-2781

LB pranešimai

(atkelta iš 5 psl.)

tas. Centro valdyba savo dispozicijoje laiko antrosios dainų šventės ir antrosios tautinių šokių šventės pinigus — 2.800.00 dol ir 6.529.38 dol. Tai sumos, skiriamos specialioms uždavinims. Centro valdyba gynai savo reikalams turi vos 2.513.11. Ir ši suma apgailėtina maža, rodanti, kad savo bendruomenės vadovybę laikome kone eigos padėty. O iš jos norim daug — ir švietimą tvarkyk, ir kultūrinį gyvenimą judink, ir kiekvienam reikale padėk! Bet bendruomenės garbei reikia pasakyti, kad ji, ir tokomis sumomis operuodama, padaro daug.

Štai kultūros fondo įnašas: išleistas "Aleksandryno" II tomas, išspausdintas, bet dar neįraštas III tomas (II tomui išleisti tūkstantį dol. skyrė Ohio Liet. Gydytojų Draufija), leidžiama "Gimtoji Kalba", turinti apie šešis šimtus skaitytojų, įrašyti iš buv. valdybos perimti vadovėliai S. Jonynienės "Lietuvos laukai" (V sk.) ir J. Plac'o "Gintaras" (VIII skyriui), išleisti vadovėliai A. Šešplaukio "Tyrulio "Ten kur Nemunas banguoja" (VI skyriui) ir S. Jonynienės "Tėvų šalis" (VII skyriui) su 1.500 dol. Lietuvių Fondo parama), kiti leidiniai — V. Petravičiaus iliustruota pasaka "Gulbė, karaliaus pati", V. Jakubėno, A. Šimkaus ir J. Zdaniaus "Lietuviškos muzikos rinktinė fortepijonui" (tūkstantis dol. gauta iš dainų šventės komiteto), L. Dambriūno brošiūra "Lietuviškas auklėjimas šeimoje". Kultūros fondas savo leidinių po 150 egz. skiria PLB valdybai kitų kraštų lietuviams aprūpinti. Kultūros fondo metinės pajamos — 10.212.33 dol., išlaidos 9.975.10, išde 1964 liepos 21 dienai 237.23. Fondui pirmininkavo kun. St. Santaras ir J. Jasaitis.

Štai lituanistinio švietimo vaizdas, pateiktas švietimo tarybos pirm. J. Ignatonio: bendruomenės turimais duomenimis, veikia 4 vaikų darželiai, 41 pradinė mokykla, vieneri kursai, dvi aukštesniosios mokyklos, pedagoginis institutas. Dirba 209 mokytojai, mokosi 2810 mokinių. Deja, šie duomenys nepilni, nes ne visos mokyklos žinias siūnčia, tad žinių išeikoma ir kitais keliais. Apytikris balansas: 53 lituanistinės mokyklos su 221 mokytoju ir 3125 mokiniais. Statistiniai duomenys, tėvų nuotaikos ir mokytojų pasiryžimas rodo, kad lituanistinis švietimas kylas, nors daug lietuvių vaikų pasilieka šalia mokyklų. Lituanistinių mokyklų 80% laikosi švietimo tarybos programą, 20 — eina "savo keliais". Su švietimo taryba gyvus ir artimus ryšius palaiko 70% mokyklų, patenkinamus — 22%, "savo keliais" eina 8%. Paliętos vaikų knygelių, metodologinius mokytojų savaitės, mokytojų paruošimo ir kt. klausimus, Ignatonis pranešimą baigė atsišiepdamas ir priekaitus: "Galima sutikti ir pripažinti, kad ne viskas gerai sekasi ir kad reikalai ne taip vystosi, kaip mes norėtume, bet negalima paneigti to darbo ir jo pasiekimų rezultatu, kuriems atsidėję dirba ir mokytojai ir tėvai". S.P.

SKAUTŲ stovykloje Putname, Conn.

Nuotr. B. Kerbelienės.

VYČIŲ CHORO KONCERTAS

Vyčių choras tikrai nusipelnė pagarbos, duodamas koncertą tokiu metu, kai visi chorai seniai atostogauja. Jis dirbo ir ruošėsi vyčių seimo koncertui.

Faustas Strolia, choro dirigentas, kartais užmiršdavo ir savo švelnumą ir imdavo kietai spauti, kad koncertui spėtų paruošti naujų dalykų. Be choro, pirmoje dalyje dalyvavo dar solistai: Prudencija Bičkienė ir Jonas Vaznelis. Šios dalies pažiba tektų laikyti Ūdrio dainą iš "Pilėnų" operos, muzika Klovo, su solistu J. Vazneliu.

Antroji dalis, pavadinta liaudies dainų ir šokių pyne, režisuota G. Giedraitytės, nukėlė mus į tolimos tėvynės so-

dybas ir paliktus namus. Čia choras su nedidele vaidybos priemaisa išpildė 7 dainas. Vėliau prisidėjo ir solistas Jonas Vaznelis su solo dainomis ir kartu su choru išpildė naktigonės dainą, kurią publika ypač šiltai priėmė.

Jaunieji vyčiai pašoko jonkelį ir kalvelį, o šaulių tautinių šokių grupė — Zilvytį, Kadriųlį ir Pradės ausrelė aušti. Pabaigai sugiedota iškilmingas vyčių himnas, kuri diriguoti pakviestas jo kompozitorius A. Aleksis.

Koncertas paiko gerą įspūdį parodė, kiek vyčiai įdėjo darbo ir pastangų. Gailla, kad publikos buvo puštutė salė.

A.P. Bagdonas

NAUJA LIETUVIŠKA ŠEIMA

HARTFORD, CONN.

Jurgis Kirkutis rugpjūčio 8 susituokė su Saliome Šimkute Svč. Trejybės bažnyčioje. Su tuokė kun. J. Dilonas iš New Britain, Conn.

Vestuvių vaišės buvo Rockledge Country klube, West Hartforde. Svečių buvo pilna salė ne tik iš Hartfordo, bet ir iš toliau. Dalyvavo Svč. Trejybės parapijos klebonas kun. J. Matutis, vikaras kun. A. Karalius, kun. J. Dilonas, kun. Prancietis (abu iš New Britaino).

FAIRFIELD, CONN.

Šiomis dienomis lankėsi Pranas E. ir Nancy Kneiziai su dviem dukrelėmis iš Arlington Mass. pas D. ir A. (Kneizytę) Keyack, gyv. 18 Judson Rd. Taip pat lankėsi Charles ir Jane Zumba su 7 vaikučiais. Zumbai gyvena Nashua, N.H. Charles Zumba gavo darbą Washington, D.C. Jie apsigyvens Bethesda, Md.

Newark, Orange, N.J. Rugpjūčio 2 William ir Marija E. (Kneizytė) Kelley, Jr. susilaukė pirmagimio sūnelio, kuriam parinko vardus — Juozas Pranas. Pakrikštytas rugpjūčio 16. d. Krikšto tėvais buvo Angelė (Kneizytė) Keyack ir Walter Dorgan.

Jurgis Kirkutis yra Julijos ir Antano Kirkučių sūnus, studijavęs Connecticuto ir Hartfordo universitetuose istoriją ir politinius mokslus. Diplomą gavo iš Hartfordo universiteto, dabar mokytojaus School System of Hartford.

Saliomė Šimkutė, Saliomės ir Charlio Šimkų dukra, yra baigusi Regis kolegiją Westone, Mass. Studijavo ekonomiją. Ji taip pat mokytojaus toje pačioje mokykloje kaip ir jos vyras. Jos tėvas — Charles Šimkus — yra namų pirkimo ir pardavimo agentas (Real Estate) ir savo patarimais yra daug padėjęs žmonėms, ypač lietuviams. J. Ber.

BALTIMOREJE iš k. j. d. Mrs. C. Grenevič, kun. dr. St. Valiūšaitis, John Unitas, P. Wytenus ir Ed. Grenevič. Pasitarimas lietuvių dienos reikalui.

SKLPAI aukštoji, sausoji vietoj \$749.00 už akrą

Tarp New Sunrise Hwy Ext. ir New York - Riverhead Expressway. Arti jvairių darbuvių. Neparduodame vietos kur negalima statyti namų, kur nėra elektros ar gazo. Long Islande galimybės didelės — gudrus investuotojai tai gerai žino. Prieš 5 metus čia akras žemės kainavo \$89, dabar \$5000. Sunku patikėti, bet taip yra. Investuokite savo pinigus ir ausranti Long Island — nepraleiskite šios aukštinės progos — pirkite tuojau pat! Inešus mažą įmokėjimą mėnesyje mokama tik \$10.00. Tuoj pat sudaroma nuosavybės dokumentai.

Three Land Offices: 729 Jericho Turnpike, Route 25, three miles past Smithtown, and 2950 Jericho Turnpike, Route 25, one mile east of the Smithtown By-pass, and 376 Jericho Turnpike (Route 25), Selden. Hurry out — Office open every day including Sundays. Over fifty years in the land business.

K. H. LEEDS — LAKE RONKONKOMA, L. I.

Skautų ir skaučių stovykla

Nek. Pr. M. seserų kongregacijos būimojoje jaunimo stovyklavietėje prie Putnamo rugpjūčio 1-9 stovykloje Atlanto rajono skautės ir skautai, viso apie 175 asmenų. Pasitaikė geras oras. Erdvioje stovyklavietėje jaunimas smagiai, darbščiai ir naudingai praleido tas dienas. Stovyklautojai išsiskirstė, žymiai pasitobulinę bei prasilavę įvairiose jų programos srityse.

Stovyklos kapelionu buvo s. St. Kulbis, S.J. Mergaičių stovyklavietėje vadovavo ps. R. Lora, berniukų ps. J. Starėnas. Ūkio reikalais rūpinosi s.v. K. Dūda ir šeiminkės G. Šlapelienė ir O. Balčiūnienė (poetė O. Audronė).

Stovykla buvo pavadinta Atžalyno vardu. Leido laikraštėlį Atžalėlės. Sv.

RESORTS

STANICK'S MOTEL AND COTTAGES Old Montauk Hwy, Montauk, N.Y. On the Ocean. Sun deck, fireplaces, glass front, TV, kitchenettes. Open all year. Reasonable rates. — 516-Montauk Pt. 8-2880.

Forget your troubles, come by land, sea or air for the vacation of a life time. Arnold's Inn at Orient Point, L.I. Seaview rooms \$7 per day incl. a full breakfast, the finest in food and drinks, private beach and marina. End of Route 25, phone 516 OR 2-0111 — ask for Arnold.

BLAKESLEE INN'S NEW BEACH MOTEL

12 modern units, T.V., full baths & swimming pool. New ultra modern Rainbow Lunch and Rathskeller — finest in the Pocono's. Fine Italian American cuisine, catering to banquets, private parties and business meetings. Located at cross roads Rt. 115 and 940, Blakeslee, Pa. Phone Area Code (717) 646-9984. Host and Hostess, C. Dally and Sons.

The Jones House, Greenville 1, N.Y. Art & Doris Jones — 518 YO 6-8472. Ideal small resort, delicious home cooking and baking served family style. Friendly atmosphere, peaceful and relaxing; lawn games, shuffle board, T.V., heated rooms; near everything. Open all year. Rates on request, reasonable.

The Homestead, 700 acre farm and inn, high in the beautiful Taconic range of the Green Mts. offers excellent food and lodging. Churches nearby, \$9 daily per person includes 3 meals. Open all year. Write for free brochure — Arlene & Tommie Stensgaard, Middleton Springs, Vermont 05757; 802 235-2154.

RADIJO PROGRAMOS

BOSTON, MASS. Vedėjas JONAS J. ROMANAS, Sr. WHIL - 1430 kil. Medford, Mass. Sekmdieniais nuo 11 iki 12 vid.

BOSTON, MASS. Vedėjas STEP. MLNKUS WLYN - 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga Sekmdieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BROCKTON, MASS. Vedėjas P. VISČINIS 173 Arthur St., Brockton 18, Mass. Tel. JU 6-7209 AM bang. 1190 kil.—FM bang. 105.7 neg. iš WKOX, Framingham, Mass. Sekmdieniais 8 - 9 val. ryte

DETROIT, MICH. Vedėjas RALPH J. VALATKA WJLB, 1400 banga 15756 Lesure, Detroit 27, Mich. BRowdway 3-2224 šeštadieniais 8:45 iki 9:45 v.v.

HARTFORD, CONN. Ved. ALG. DRAGONAVICIUS WBMI - FM 95.7 273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn. Tel.: 249 - 4502 Sekmdienij — 10 - 11 priešpiet

PHILADELPHIA, PA. WTEL, 860 banga Ved. ADOLFAS GAIGALAS 335 Titan St., Philadelphia 47, Pa. HOWard 7-4176 šeštadieniais nuo 3:30 - 4:00 v. p.p.

WATERBURY, CONN. WWC0 — banga 1240-1000 kl. Ved. ANT. PALULIS 321 Robinwood Road pran. Edv. Melnikas Sekmad. — nuo 12:30 - 2 val. p.p.

CHICAGO, ILL. SOPHIE BARCUS — Seimos radijo programos. Radijo stotis WOPA — Oak Park, Ill. AM 1490 kil.; FM 102.7 megac. kasdien 10-11 val. r.; šešt. - 9-sekm. 8:30-9:30 val. r.; Lietuviškos vakaruškos pirm. 7-8 val. v.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADZIONAS, sav.

36-38-40 STAGG ST.

BROOKLYN 6. N. Y

Telefonas STagg 2-5938

JUOZO ir IZABELĖS MISIONŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.

103-55 LEFFERTS BLVD.

RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas: Virginia 3-3544

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 Union Avenue Brooklyn 11, N. Y.

Tel. EV 7-2089

JUOZAS BRUZINSKAS, Manager

Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų — šventėms bei kitokioms progoms.

WHITE HORSE TAVERN

baras - restoranas

PRANAS BRUCAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE.

WOODHAVEN 21, N. Y.

Tel. Virginia 6-9519

SALE VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM IR KITIEM POBŪVIAM

Salėje gali tilpti 100 dalyvių

— HAVEN REALTY —

JOSEPH ANDRUSIS — Real Estate — Insurance

Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apraudimas, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.

Kasdien nuo 9 iki 9 val.; šeštadieniais iki 6 val popiet

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

Bendromis jėgomis kurkime stiprią pelningą instituciją!

KVIETIMAS

LITAS INVESTING CORP., Inc.

Maloniai kviečiame prisidėti prie bendrovės plėtimosi perkant LITAS Akcijas. Litas bendrovė akcininkų kapitalą investuoja pelningai iki 12% ir konservatyviai į trumpalaikes — užtikrintas paskolas, pirmus ir antrus "mortgage", namus ir t.t. Progai pasitaikdus, nedidelė kapitalo dalis yra investuojama ir į Akcijų Biržą.

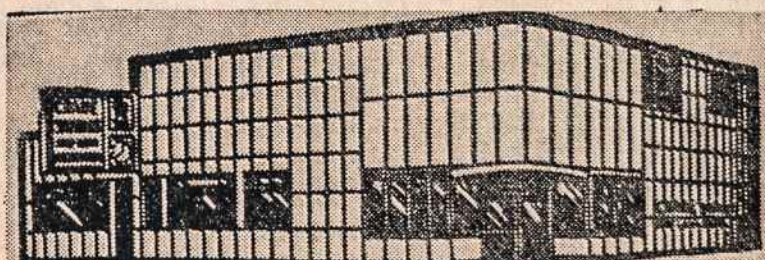
Visais akcijų pirkimo reikalais prašome kreiptis:

V. VEBELI - NAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N.Y.; HI 1-6799 arba

A. VEDECKAS, 83 Morgan St., Stamford, Conn. — Tel. 325-0997

Darbo valandos: šokiadieniais 6 - 9 val. vak.; šeštadieniais 9 - 4 val.

CRANE SAVINGS & Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LaFayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.

Prašome aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmd. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrd. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta

Norite geros meniškios fot. grafijos —

PORTRETO - SEIMOS - VAIKŲ

'vairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAZELIS

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

Tel. HYacint 7-4677

JAU 22 METAI!

WEVD LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIO VALANDA

ŠEŠTADIENIAIS NUD 5.30 6.00 P.M.

DIREKTORIUS JOKUBAS J.

STUKAS

1264 WHITE ST. HILLSIDE, N.J. Waverly 6-3325, AREA CODE 201

Geriausiai pailsėsit per atostogas garsiaje Cape Cod - Osterville kurorte prie atviro Atlanto jūros plažo — gražioje lietuviškoje

JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd. Osterville Cape Cod Mass. 02655

Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir k. dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma
- Visai arti šiltos srovės, privatus jūros plažas (7 min. pėsčiom)
- Geras lietuviškas maistas
- Siemet svečių patogumui padidinta valgykla ir salionas ir įrengta daugiau žaidimų aikštelių ir k.

Visa tai suteiks Jums tikrą poilsį ir sustiprins sveikatą. Vila AUDRONĖ jau atidaryta ir priima svečius vasarajimui. Kreiptis tiesiai į — VILA AUDRONĖ, 87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass. Marija Jansonienė — Tel. 428-8425.

Nauji filmai

"Circus World". Filmų gamintojas Samuel Bronston iš kitų išsiskiria tuo, kad paruošia nedaug, bet išpūdingų filmų. Įkūręs savo filmavimo studijas Ispanijoje, netoli Madrido, su pigesne darbo jėga pajėgia pagaminti techniškai tikrai imponuojančių filmų.

Kita jam charakteringa savybė — visi jo filmai, moraliniu atžvilgiu vertinant, nesudaro jokių priekaištų bekuriai žiūrėjų kategorijai ir tinkami visiem šeimos nariams. Jo ankstesnių filmų: "El Cid", "55 Days At Peking", "The Fall of the Roman Empire" tradicija tęsia ir paskutinis — "Circus World".

Tačiau vien dėl moralinių neigiamybių išvengimo ir techninio didingumo jo filmų negalėtume apibūdinti pilnutiniais meno kūriniais, rekomenduotinais visiem filmų mėgėjams. Ypač paskutiniame pasigendame tvirtesnio turinio, rišančio tarpusavyje atskirus cirko pasirodymus, bei gilesnio charakterių išryškimo.

Amerikiečių cirkas vyksta gastrolėms į Europą, bet tenka pergyventi nelaimės skendimo ir gaisro atvejais. Šie du momentai ir sudaro progą patraukti didesnį žiūrėjų dėmesį.

Artistų centre pasirodo John Wayne su jam būdingu apskurumu kovbojųškuose pasirodymuose. Claudia Cardinale, kylanti italų žvaigždė, nors ir stengiasi nuosirdžiai įsijungti į bendrą įvykių eigą, nepaprastai rėžia ausį savo perdėtai tirštu ir išplėstu akcentu. Tarp pagrindinių artistų pasirodo ir veteranė Rita Hayworth.

"The Ceremony". Joniškyje gimęs Laruška Miša Skinke, filmų pasaulyje pažįstamas Laurence Harvey vardu, yra vaidinęs eilę angliškų filmų. Geriausio pasisekimo susilaukė filme "Room at the Top", bet, nepatenkintas kitų režisavimu, pats nusprendė debiutuoti ne tik kaip režisierius, bet taip pat prisidėjo ir prie filmo teksto paruošimo ir gamybos finansavimo.

Suveltos melodramos formoje stebima jaunuolis, kurs pamerktas sausaudyti už žmogžudystę banko apiplėšimo metu. Nors ir dalyvavęs plėšime, jis žmogžudystės pats neįvykdė. Atsisakydamas išduoti tikrąjį kaltininką ar pavogtų pinigų

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti: GLer.more 2-2923

PUTNAME, CONN., lietuvių susitarinimo šventėje liepos 25, Nuotr. V. Mazelio.

slėptuvę, ypač pasižymi savo arogantiškumu. Brolis ir sužadėtinė sumaniai išvaduoja jį iš kalėjimo, bet vėliau, broliui tragiškai žuvus, pats prisistato teisingumo vykdytojams.

Pats pristatymo būdas, neįslyginta vaidyba ir perdėtai manieringi fotografavimo metodai parodo Laurence Harvey kaip visiškai nesugebantį atlikti atsakingų režisoriaus pareigų.

Salia paties L. Harvey filme dar vaidina Robert Walker, Sarah Miles, John Ireland ir kt. Filmas toleruotinas vien suaugusiems.

"The Chalk Garden". Siame filme pavaizduojamas puošnus kalėjimas Anglijos pietinio pajūrio Sussex kalvose, į kurį savanoriškai užsidaro aukštosios klasės ponis su šešiolikmete dukraite. Jaunuolė po našlės motinos vedybų jaučiasi atstumta ir nemylima. Savo pačios susikurtame kalėjime siaučia, kankinasi ir kankina neilgai ištvėriantį auklę, darniai derindama griežtumą ir meilę, pajėgia mergaitę sugrąžinti normaliam gyvenimui ir motinai, nors dėl to jai tenka ir atidengti savo paslaptinę praeitį.

Deborah Kerr sėkmingos auklės vaidmenį pasirodo tikrai pasigėrėtina ir patrauklia. Ugtelėjusi Hayley Mills gražiai atlieka nenuoramom mergaitės rolę, kai jos tikrasis tėvas pastebimas kaip senelės Dame Edith Evans namų prižiūrėtojas.

Spalvota fotografija pateikia eilę kredoos uolų pajūrio vaizdų, bet dauguma filmavimo darbų atlikti studijose. Moralinis atžvilgiu filmas tinka ne tik suaugusiems, bet ir jaunimui.

MOTERIS — Nr. 3 (gegužės-birželio). Redaguoja I. Matusėvičiūtė, leidžia Kanados Lietuvių Katalikių Moterų Draugija. Iš straipsnių pažymėtina: J.M. Matienė — Baisusis birželis, Iz. Matusėvičiūtė — Žymusis lietuvių poetas Kristijonas Donelaitis, E. Kriškėnienė — Šių dienų jaunuolio auklėjimas ir švietimas, Sofija Oželienė — Rudens smuikai, Alė Rūta — Filmų nauda ir beprasmybė, vaikų auklėjimas, organizacinė veikla, moterų pasaulyje, mados ir k.

LIETUVIŲ DIENOS — birželio nr. Turiny: Spaudos ir radijo suvažiavimas pasisako, K. Pažeraitė — Kazimieras Cibaras

Parengimai New Yorke

Rugsėjo 5-8 — Jono Rutenio paveikslų paroda Lietuvių Atletų klubo salėje. Rengia LAK.

Rugsėjo 13 — Lietuvos atsiminimų radijo piknikas Royal Gardens parke, Rahway, N. Y.

Rugsėjo 26 — Futbolo sezono pradžios vakaras L. Atletų Klubo salėje. Rengia LAK.

Spalio 11 — Darbininko koncertas šv. Tomo parapijos salėje Woodhavene.

Lapkričio 14 — Skautams Remti komiteto rudens balius Maspetho parapijos salėje.

Numatomus parengimus pranešt: S. Dzikiui, 89-17 97 Str., Woodhaven, VI 7-5113.

ELENA LAZDAUSKAITĖ ir Vytautas Vaitkus susituokę rugpiūčio 1 Bridgeport, Conn.

RESTAURANTS

LAZARS Restaurant & Motel AN 1-5220 or AN 1-9786. Continental cuisine, outdoor dining, dancing under the stars Fri. & Sat. evenings, modern motel, rooms equipped with kitchenettes. Daily, weekly, monthly rates. — Remember the Football Games.

J & J SOUTHSIDE RESTAURANT Italian Food Our Specialty Parties — Weddings — Banquets TAKE OUT ORDERS 1624 New York Ave., Huntington Station L. I., N. Y. 516 HA 3-9797.

FOR SALE CYPRESS HILLS 3 family brick, fine condition, 17 rooms, gas heat, pleasant and convenient neighborhood, \$26,000. Charles F. Weithas, 96 Chesnut St., Brooklyn N.Y. 11208 Tel.: AP 7-3143

East New York išnuomuojuamas butas iš 6 gražių kambarių su visais patogumais ir prie gero susisiekimo. Skambinti AP 7-0927.

FUKERAL HOME

NOCE FUNERAL HOME Private Parking Facilities 1204 Nostrand Ave., Brooklyn PR 1-9100

BRUEGGEMANN FUNERAL HOME 522 Larkfield Road East Northport, New York 516 FO 8-1235

DISPLAY

SAVARESE ITALIAN PASTRY SHOPPE For the Finest in Ice Cream Cakes Birthday Cakes - Wedding Cakes We also deliver Call GE 8-7770

THE NEW CELESTA BEAUTY SALON No Appointments Necessary 168 ASHBURN AVE. YONKERS 914 YO 9-9043

ATSIŪSTA PAMINETI

SKAUTŲ AIDAS, nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6. Redaguoja A. Saulaitis, spausdina Immaculata Press, Putname, Conn. Leidžia Lietuvių Skautų Sąjungos Tarybos Pirmija. Visi numeriai gausiai iliustruoti piešiniais, skautiško gyvenimo nuotraukomis. Prenumerata metams 3 dol.

MUSŲ VYTIS, dvimėnesinis skautiškos minties žurnalas, nr. 2 Leidžia Akademijos Skautų Sąjūdis, redaktorius Vytautas Germanas. Numeris skirtas profesorius S. Kolupailai prisiminti.

LIETUVIŠKOS MUZIKOS RINKTINĖ FORTEPIJONUI I, paruosė Vladas Jakubėnas. Algis Šimkus ir Jonas Zdanius, išleista JAV ir Kanados lietuvių antrosios dainų šventės vykdomojo komiteto skirtomis lėšomis. Išleido Kultūros Fondas, 56 psl., kaina 2 dol.

— idėjinio karo generolas Pietų Amerikoje, Lietuvių Fronto Bičiulių žygiai ir darbai, Nerima Narutė — eilėraščiai, Aloyzas Baronas — Erdvė, Vienybės ir darbo keliu — Kriškėnių demokratų konferencija, Gajos korporacijos sukaktis, Lietuviškos kamerinės muzikos albumas, Kristijonas Donelaitis Chicagoje, Veidai ir Vaizdai. Redaguoja Bern. Brazdžionis.

L. Dambriūnas — LIETUVIŠKAS AUKLĖJIMAS SEIMOJE, 35 psl. išleido Lietuvių Fondas, kaina 50 ct.

LIETUVIŠKOS MUZIKOS RINKTINĖ FORTEPIJONUI I, paruosė Vladas Jakubėnas. Algis Šimkus ir Jonas Zdanius, išleista JAV ir Kanados lietuvių antrosios dainų šventės vykdomojo komiteto skirtomis lėšomis. Išleido Kultūros Fondas, 56 psl., kaina 2 dol.

ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKSTELĖS

- Sutemų garsai, V. Stankus, 10 muzikos šokių. Stereo 6.00 \$5.00
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos ans. 16 dainų. 4.00
Lietuvos prisiminimai, L. Juodis, 14 liet. dainų akomp. gitara 5.00
Pavergtos Tėvynės dainos ir šokiai, 2 pl., 24 l. šokių ir dainų 8.00
Lietuvių tautiniai šokiai, J. Stuko leid. 14 tautinių šokių 4.00
Teždi vėliai Lietuva, Vyčių choro įdainuota 17 liet. dainų 4.00
Lietuviški šokiai, akordeonu K. Daubaro įgroti 18 liet. šokių 4.00
Dainos Lietuvai, S. Cerienės komp. įdainuota 12 liet. dainų 4.00
Mylėsi Lietuvą iš tolo, II dainų šventės 15 rinktinių dainų 4.00
Lietuvos kanklės, 14 liet. kūrinių, vad. O Mikulskinei. Ster. \$5
Kalėdų giesmės, Br. Budriūno Ansamblio 11 kalėd. giesmių 5.00
Tėvynei aukojam, Dainavos Ansamblio, 14 l. dainų. Ster. \$6
Mes padainuosim, Čiurlionio Ansamblio 16 l. dainų. Ster. \$7.50
Lietuviški maršai, Br. Jonušo įgroti 12 liet. patrijot. maršų 7.00
Ar žinai ką šali, R. Mastienės, 13 liet. dainos solo 10.00
A. Šabaniausko, po 12 dainų-šokių X ir XI albumai po \$5.00
Lietuviškos dainos ir šokiai, Monitor Co. 16 l. dainų ir šokių 4.50
S. Barkaus radijo vak. dainuoja, 10 kalėdinių ir 10 liet. dainų 5.00
Rožės ir tylūs vakarai, V. Stankus, 11 lengvos muz. šokiai 5.00
Ar pameni, V. Stankus, 10 šokių muzika solo. Ster. \$6
Milžino paukšmė, Montrealo l. dramos teatro 3 pl. albumas 15.00
Zirginėliai, Montrealo liet. dramos teatro pasaka 5.00
Trijų metų Irutė, Ir. Glečiūtės 8 liet. patriotinės vaik. dainos 3.00
Lietuviški dainų, šokių, polkų, žukausko-Vasiliausko juokai 4.00
Dainuojame su Lione, 16 liet. dainų, įdainuotų L. Juodytės 5.00
Mes žengiamo su daina, New Yorko vyrų okteto 17 dainų 4.00
Liaudies giesmės, Tėviškės choro 11 giesmių ir dainų plokšt. 5.00
Liet. dainų ir operų rinkiniai, J. Karvelis, 10 plokštelių po Clevelando Vyrų oktetas, 12 muzikos šokių rink. 5.00
Lietuviškos kamerinės muzikos 2 pl. Iz. Vyt. Vasilūno 6.00
Dainuojame su Rūta, J. Stukas, Rūtos ans. 17 liet. d. 4.00
Lione Jodis Contralto, Town Hall 14 kūrinių recitalo pl. 6.00
7 Kristaus žodžiai, Sv. Kazimiero parapijos choras 5.00
Poezija, A. Gustaitis ir Skazys Santvaras 5.00
Lithuanian 2-speed record course (Nr. 1, 2 pl. 2 žod.) 3.00
Lithuanian 2-speed record course 3.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN, N. Y. 11221 (Persiuntimo išlaidom prašom pridėti 50¢)

MALDAKNYGE DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS PREL. PR. JURO Pataisytas III leidimas Išleido Tėvai Pranciškonai 640 psl. Kaina 4 dol. Labai patraukli, šilka kaip dovana visokiomis progomis. Gaunama pas knygų platintojus ar leidėjus adresu: — FRANCISCAN FATHERS DARBININKAS 910 Willoughby Avenue Brooklyn 21, N. Y.

A. ANDRIUSKEVICIUS LAIKRODININKAS - JUVELYRAS Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai 9408 Jamaica Ave. Woodhaven 21, N. Y. VI 7-2573

Stephen Bredes, Jr. ADVOKATAS 37 Sheridan Avenue Brooklyn 8, N. Y. Telef. — APplegate 7-7083

C. A. VOKET VOKIETAITIS ADVOKATAS 41-40 74th Street Jackson Heights, N. Y. Tel. Newton 9-6620

DAINUOJAME SU LIONE Dėl didelio žmonių poreikio lietuvių dainų, Lione Juodytės naujas LP-1003 albumas jau išleistas. Gaunamas Darbininko Administracijoje, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y., Mrs. A. Ginkus 495 Grand St., Brooklyn, N.Y., J. Pašukonis, 280 Union Ave., Brooklyn, N.Y. ir ten kur pirmosios plokštelės buvo gaunamos. Kaina \$5.00. Norintiems įsigyti dvi plokštelės, LIONE JODIS AT TOWN HALL ir DAINUOJAME SU LIONE, abi plokštelės už \$8.00. Didiesiems kiekiams duodame nuolaidą. Prašome siųsti užsakymus su čekiu: Alex. Mathews, 256 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

WINTER GARDEN TAVERN Inc. VYTAUTAS BELECKAS Savininkas Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina 1883 MADISON STREET BROOKLYN 27, N. Y. (Ridgewood) Tel. EVergreen 2-6440

Siųskite į Lietuvą ir SSSR DOVANŲ SIUNTINIUS — gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom urmo kainom atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuose: S. BECKENSTEIN, Inc. 118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525 Cor. DELANCY, N. Y. C. Krautuves atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak. S. Beckensteino krautuoves kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai. Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St. Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas.

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje — Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir bizno keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname visas sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnėmis informacijoms rašykite/skambinkite daugiausia patvyrusiam Kelionių biurui į R. Europą COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc. 45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. Circle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corp. Paskubina siuntinį draugams ir giminėms į bet kuria SSSR dalį Licensed by V/O Vneshpostorg SIUNTINIAI APDAUŠTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS — GAVEJUS NIEKO NEMOKA — BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2574 • CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 8-6966 • NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue AI 4-5456 • NEW YORK 11, N.Y. — 135 W. 14th Street CH 3-2583 • BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767 • SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway Tel. 268-0068 • DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue VI 1-5355 • GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W. GL 8-2256 Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutauptyte nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausią skyrį: • BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952 • BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue DI 5-8808 • ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street CR 9-6245 • CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street WA 5-2737 • CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1068 • HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., Tel. 233 8030, 246 0215 • HAMTRAC, Mich. — 11333 Jos. Campau TO 7-1575 • IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave. ES 2-4685 • YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue RI 3-0440 • YONKERS, N.Y. — 555 Nepperhan Ave. GR 6-2781 • LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. AN 1-2994 • LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street FO 3-8569 • NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797 • NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446 • PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street MU 4-4819 • PASSAIC, N.J. — 176 Market Street FR 2-6387 • PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. HU 1-5892 • PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street HU 1-2750 • SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571 • WATERBURY, Conn. — 6 John Street PL 6-6766 • WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street AW 8-2868

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, mailytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausias rūšies pigiausias kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeiškite ir įstikinsitė! SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. Tel. AL 4-8319 New York 2, N. Y.

S & G MEAT MARKET ANTANAS VAITKUS, vedėjas 84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 9-5077 buvusi J. MIRONO MAISTO KRAUTUVĖ 340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. Tel. STagg 2-4329 Papildomomis kainomis primame užsakymus VESTUVĖMS ir POBUVIAMS Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius — We take all orders special price for Weddings and Parties — Home-Made Bologna

WEISS & KATZ, INC. 187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130 DIDMENŲ IR MAZMENŲ PREKYBA — DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ — Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt. Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės • Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį • Mes padidinome savo patalpą, kad galėtume geriau patarnauti klientams. Prašome užėiti ir pasižiūrėti.

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJENOS

Redakcija GL 5-7281
 Administracija GL 2-2923
 Spaustuvė GL 2-6916
 Vienuolynas GL 5-7058

Leonardas Valiukas, grįždamas iš Washingtono, buvo užsūkęs į New Yorką, kur rugpjūčio 12 padarė pranešimą lietuvių rezoliucijų komiteto reikalu. Rugpjūčio 13 jis lankėsi Darbininko redakcijoje, papasakojo apie rezoliucijų komiteto darbą ir savo žygius Washingtono ir tą pačią dieną išskrido į Los Angeles, Calif.

VI. Geibavičius, Darbininko skaitytojas, pensininkas, senas dekoratorius, paguldintas Wyckoff Hgts ligoninėje, kambarys 259 I apt. 374 Stockholm St., Ridgewood. Draugai ir pažįstami kviečiami jį aplankyti. Ligoninėje pasiliks iki spalio mėnesio.

J.P. Aukštaičiai, iš Chicagos, lankėsi Pensilvanijos ir New Jersey valstybėse. Apisistoję pas E. Vaitiekūniene Brooklyne, svečiavosi pas pažįstamus baigosaličius: A.J. Terebeisus, K.A. Bačanskus ir kitus, dalyvavo J. Stuko piknike, kur maloniai buvo priimti prie Mote-rų Sąjungos 29 kuopos stalo. Taip pat jie apžiūrėjo pasaulinę parodą. Chicagoje jie yra kelių lietuviškų draugijų nariai, sūnus vadovauja apylinkės tautų pymo bankui.

EKSKURSIJA Į KENNEBUNKPORTĄ

Metinė tradicinė išvyka į lietuvių pranciškonų gražiąją sodą Kennebunkporte rengiama rugsėjo 5-7. Kelionė, dviejų dienų maistas ir nakvynė vienam asmeniui 30 dol. Autobusas išvyks iš Brooklyno, bet ekskursijoje gali dalyvauti ir iš kitų vietų. Kas norėtų važiuoti, prašomas skubiai kreiptis į Darbininko administraciją (910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221) arba skambinti telefonu GLenmore 2-2923, vakarais GL 5-7068.

Pasaulinė parodona atvykstantieji lietuviai maloniai kviečiami aplankyti Darbininko administraciją ir išsigyti naujais lietuviškų knygų bei plokštelių. Jų taip pat bus galima gauti Darbininko kioske, kuris veiks Susipažinimo vakaro rugsėjo 22, šeštadienį. Susipažinimo didžiulis vakaras rengiamas Lietuvių dienos išvakarėse 69 Regiment Armory (26 St. ir Lexington Ave. Manhattan).

Lietuvių dienos pasaulinėje parodoje raštinė veikia Vliko būstinėje: 33 W. 42 St. New York City, tel. LA 4-6484. Raštinėje dirba Jonas Pašukonis.

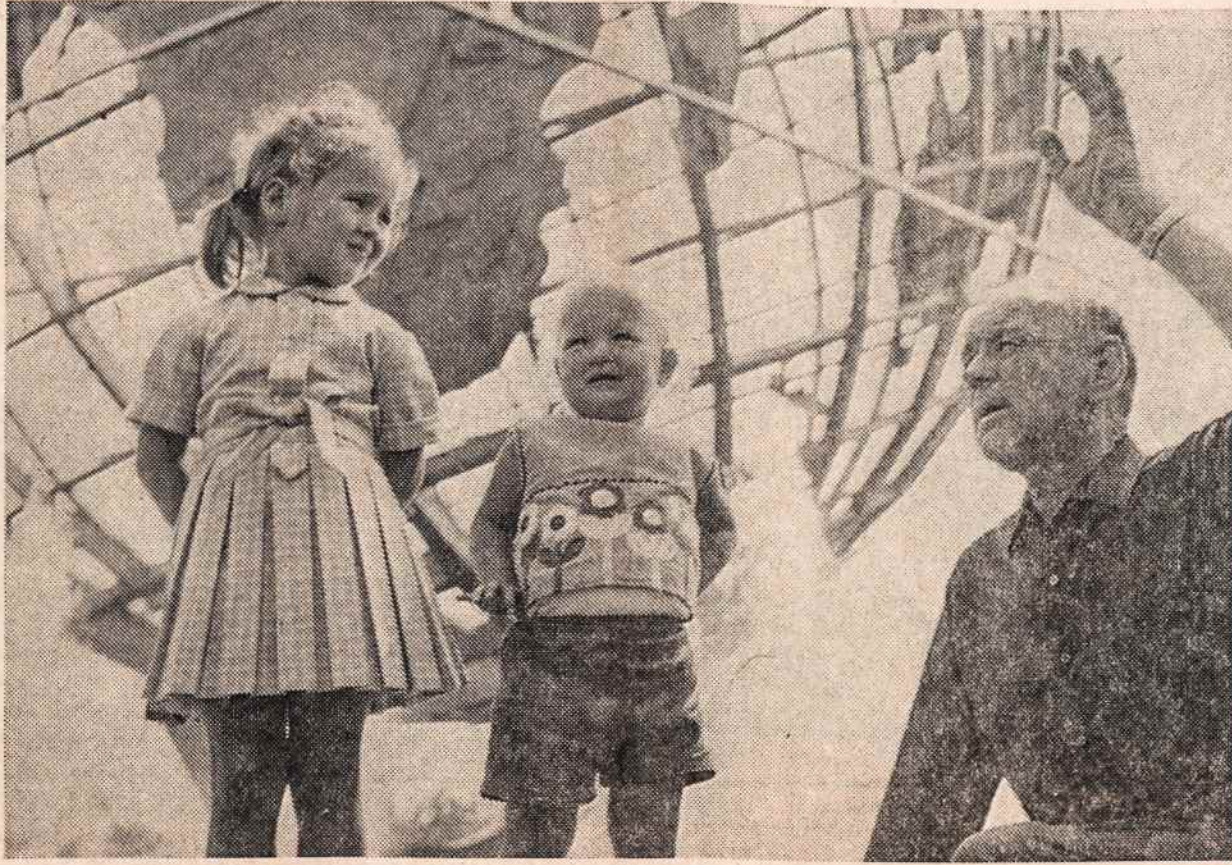
Romas Butrimas, kurio vadovaujamas orkestras dažnai groja lietuvių parengimuose ir šokių vakaruose, prašo pranešti, kad jo naujas adresas yra: R. Butrimas, 157-46 101 Str., Howard Beach, N.Y., telefonas Virginia 5-9318.

Aprėškimd parapijos metinis piknikas bus rugsėjo 6 Platte-deutsche Restaurant, Franklin Square, LI.

N.Y. Lietuvių Gydytojų Draugija paskyrė 100 dol. pasaulinės parodos lietuvių dienos ženklio konkurso komitetui. Pinigai pasiūti ženklio laimėtojai Rūtai Kavaliauskaitėi ir Sydney Australijoje. Ženklio konkursui buvo atsiūti 24 projektai. Ženkliu platinamas po 1 dol.

A.A. Leonės Lukaševičienės 5 metų mirties sukakties prisiminimo pamaldos bus rugsėjo 22 d. 10 val. pranciškonų koplyčioje, 680 Bushwick Ave.

Vyr. amžiaus dirbančiųjų pora ieško buto 3-4 kambarių, Highland Park-Woodhaven rajone. Turinčių tekį butą ar žinančių apie tai, maloniai prašome paskambinti po 7 v.v. GL 2-4892. Būsime dėkingi.

ALEKSANDRAS MICKEVICIUS, Darbininko skaitytojas, su savo anūkėmis pasaulinėje parodoje. Nuotr. R. Kisieliūnas

UŽDAROS VYRŲ REKOLEKCIJOS MARIANAPOLYJE

Marianapolyje, Tėvų Marijonų vienuolyno patalpose, rugpjūčio 28-30 rangiamos uždaros rekolekcijos rytinio JAV pakraščio lietuviams vyram. Kviečiami visi vyrai, kas kokias organizacijas priklausytų ar visai nepriklausytų, jei tik tai gali būti savitai atitrinti nuo darbo ir nestinga ryžties atvykti. Rekolekcijas ves iš Romos atvykęs prel. dr. V. Balčiūnas.

Uždaros rekolekcijos katalikiškame pasaulyje vis labiau plinta. Tiek Europoje, tiek ir Amerikoje yra specialių tokiom rekolekcijom namų. Juos turi vyrų bei moterų vienuolynai ir atskiros vyskupijos. Amerikiečiai vyrai ir moterys gana dažnai susirenka savaitgaliais ir atlieka rekolekcijas. Namai būna perpildyti, Lietuviam — nei vyram nei moterim — tokių specialių namų nėra. Putnamo seserys savo vienuolyno patalpose periodiškai surengia uždaras rekolekcijas moterim ir mergaitėm. Siemet Marianapolyje, Tėvų Marijonų globoje, uždaros rekolekcijos ruošiamos

vyram. Uždarose rekolekcijose reikia pabūti, kad būtų galima suprasti ir įvertinti jų reikšmę. Kas kartą yra buvęs, atvyksta vėl ir pasikviečia savo draugų. Patinka bent trumpam laikui pasitraukti iš miesto triukšmo, pailsėti atokesnėje vietoje kūnu ir dvasia, pasvarstyti savo gyvenimo kelią, maldoje pabendrauti su Aukščiausiuoju. Žinome, kaip šių dienų judrus ir sūkuringas gyvenimas bei kasdienis darbas žmogų išblaško ir išsemia dvasios jėgas. Uždarose rekolekcijose jos papildomos susitelkimu, apmąstymu ir malda.

Rekolekcijoms renkamas rugpjūčio 28, penktadienį, 8 v. vakare. Kas tą vakarą dirbtų ar dėl kitų priežasčių negalėtų būti, prašomas atvykti rugpjūčio 29, šeštadienį, 9 val. ryto. Rekolekcijos baigiamos rugpjūčio 30, sekmadienį, 3 val. popiet.

Tėvai Marijonai parūpina nakvynės ir maisto. Atlyginimas — 12 dol. ir laisva auka. Kad būtų galima iš anksto žinoti dalyvių skaičių, prašoma iki

rugpjūčio 25 pranešti adresu: Kun. V. Martinkus, 350 Smith St. Providence, R. I., 02908. Kunigų Vienybės Bostono provincijos įgaliotas rekolekcijom rūpintis. Laukiu visų rytinio JAV pakraščio lietuvių vyrų!

Kun. V. Martinkus

N.Y.L.B. apygardos valdybai nutarus, rugpjūčio 19 d. 7 v.v. Liet. piliečių klube (280 Union Ave.) kviečiamas bendras LB NY apylinkių ir apygardos valdybų pasitarimas. Darbotvarkėje: informacinis apygardos valdybos pranešimas apie dabartinę padėtį New Yorko apygardoje, rugsėjo kaip LB mėnesio panaudojimas LB organizaciniams ir kultūriniam reikalams, New Yorko apygardos apylinkių dislokacija ir jos pertvarkymo klausimas, prisitaikant prie pakitusių aplinkybių, bendruomenės veikla ateityje apylinkėse ir apygardoje, kiti Bendruomenės reikalai.

Visi LB NY apygardos ir apylinkės valdybų nariai ir sąsomi į pasitarimą atvykti nesivėlinant.

Apygardos valdyba

BOSTONO ŽINIOS

Kun. Juozas Trinkas, kuris vėkarauja šv. Rožančiaus parapijoje Medford, Wisc., savo vasaros atostogoms atvyko į So. Bostoną pas savo motiną.

Kun. dr. Juozas Vaišnoras, tėvų marijonų prokuratorius Romoj, lankėsi So. Bostone. Sv. Petro bažnyčioje aukėjo mišias ir pasakė pamokslą.

Steponas ir Marijona Zebriai rugsėjo 3 švenčia vedybų 25 metų sukaktį. Sukaktuvininkų intencija tą dieną mišios bus šv. Petro koplyčioje prie E. 7-tos gatvės.

Steponas ir Valentina Minkai, seniausios lietuvių radijo programos N. Anglijoje vedėjai, nuoširdžiai dėkoja visiems, atsilankiusiems į metinį pikniką Brocktone rugpjūčio 9. Pikniko programa buvo drauge paminėta ir šios radijo programos 30 metų sukaktis. Nuoširdžiai taip pat dėkoja visiems talkininkams, padėjusiem pikniką surengti, dovanų teikėjams ir programos išpildytojams. Klausykite Minkų radijo kiekvieną sekmadienį nuo 1 iki 1:30 popiet iš radijo stoties WLYN — 1360 kilociklų.

Simfoninis koncertas lietuviams bus gruodžio 6, sekmadienį, 3 v. popiet Liet. piliečių draugijos salėje. Koncertą globoja Balfas. Jį rengia specialus komitetas, kurį sudaro: A. Mandriulis, A. Matjoška, H. Čepas, Laima Jakutyte, Br. Krupas, Pr. Averka, J. Starinskis ir P. Žičkus. Melrose simfoninis orkestras, diriguojamas Jeronimo Kačinsko, išpildys M.K. Čiurlionio simfoninę poemą "Mišką" ir somio kompozitoriaus Sibelijaus kūrinį. Bus paminėta Sibelijaus 100 metų gimimo sukaktis. Programoje dalyvaus ir solistas K. Jakutis, kuris padainuos dvi lietuviškas dainas (V. Banaicio ir K. Jakubėlo) ir vieną operos ariją. Programa užtruks apie 2 valandas. Pelnas skiriamas vargo mokyklų vaikams kaip Kalėdų dovana.

Kazys Tamošaitis su savo sūnumis Laimučiu ir Vyteniu rugpjūčio 23 įrekorduos į juostas lietuvių dienos programą pasaulinėje parodoje New Yorko Rugsėjo 13 jie dalyvaus J. Stuko vadovaujamos radijo valandėlės piknike, kur pasistatys trumpųjų radijo bangų siustuva. Su juo bus galima susikalbėti su Siaurės ir Pietų Ameriką.

Ieškamas Edward Raizes, sūnus Konstantino, iš Warehouse Point, Conn. Ieško Pranas Reizis. Prašom rašyti adresu: Frank Reizis, 70-16 60 Ave., Maspeth, N.Y.

RUOŠIAMASI BALFO SEIMUI

Balfo XII seimas šaukiamas New Yorko spalio 17-18. Seimas bus sukaktuvinis — prisimins 20 metų Balfo veiklą.

Balfas šiuo metu turi virš 1000 pilnateisių narių ir apie 60 veikiančių skyrių. Kiekvienas skyrius nuo 25 narių siunčia vieną atstovą; jei skyriuje yra mažiau negu 25 nariai, taip pat siunčiamas vienas atstovas. Atstovai seime išrenka 25 narių direktoriata, o direktoriatas — centro valdybą iš 8 narių ir įvairias komisijas.

Savo 20 metų veiklos laikotarpyje Balfas surinko ir išdalinio pašalpos už du milijonus dolerių; vieną milijoną grynais pinigais ir tiek pat gėrybėmis. Vien tik iš lietuvių kasmet su-

renkama apie 100,000 dol. Praėjusieji 1933-64 biudžeto metai buvo šiuo atžvilgiu rekordiniai: iš lietuvių suplaukė 112,406 dol. aukų.

Seimui parengti sudarytas komiteto branduolys, į kurį įeina A. Trečiokas, A. Senikas, St. Lušys ir kun. L. Jankus, Balfo reikalų vedėjas. Rugpjūčio 19, trečiadienį, Balfo centro patalpose 8 val. vak. šaukiamas susirinkimas komitetui praplėsti. Posėdin pakviesti visi New Yorko apylinkės Balfo skyrių atstovai.

K.L.J.

LIETUVIŲ DIENOS pasaulinėje parodoje komiteto posėdis. Kalba aktorius K. Vasiliauskas.

Lietuvių Dienos Pasaulinėje Parodoje SUSIPAŽINIMO VAKARAS

ivyks

rugpjūčio 22 d. 9 v.v.

69 REGIMENT ARMORY SALĖJE
26th STREET (LEXINGTON AVE.)
NEW YORKE

Ši salė talpina 10,000 žmonių

Tik ką iš Australijos grįžusi po triumfališkų laimėjimų Šiaurės Amerikos Lietuvių Rinktinė 8 val. vak. sužais

KREPSINIO RUNGTYNES

su Rytų Apyg. Rinktine. Laimėtojams bus įteikta taurė. Po to ŠOKIAI su menine programa. Grieš Neo Lituanų orkestras iš Clevelando. Šokių metu bus kuklios VAISĖS 2000 Lietuvių Dienos programos dalyvių (Taut. šokių šokėjų ir choristų) pagerbimui.

Taut. šokių šokėjai ir choristai gauna bilietus nemokamai; svečiai aukoja \$3.00; studentai, moksleiviai ir uniformuoti kariai — \$2.00. (Bilietų kasa atdara nuo 2 val. p.p.)

Lietuvių Komiteto Pasaulinei Parodai
New Yorko
VAKARO RENGIMO KOMISIJA

LIETUVIŲ KOMITETAS paremti adv. J.J. Twohig iš k. į d. Br. Kontrimas, K. Kalukevicz, C. Janėliūnas, F. Zaleskas.

BOSTONO LIETUVIAI! Balsuokite už

Advokatą JAMES J. TWOHIG

į MASSACHUSETTS VALSTYBES SENATORIUS

Ketvirtadienį, rugsėjo - Sept. 10

Jeigu norime turėti įtakos politikoje, tai būtina turime atiduoti savo balsus už tuos kandidatus kurie yra mums palankūs. Adv. James J. Twohig yra toks kandidatas.

LIETUVIŲ KOMITETAS

Ekonomistas Juozas AUDENAS a) padeda Investavimų Fondų šėrimui, b) sudaro planus jaunoms žmonėms sistemai, c) taupyti ir atiečiai kapitalus ugdyti, d) sudaro planus pensininkams, santaujų turintiems, papildomų pajamų gauti. 109 Warwick St., B'klyn, N.Y. 11207; tel. TA 7-9518, LA 4-6484

Vasaros atostogas

be rūpesčių praleisti maloniai kviečiame S. M. Lušų ir B. I. Veitų

MĚŠKOS ir MĚŠKIUKO vasarvietėje

42 Beach St., Monument Beach CAPE COD, MASS. Tel. 759-3251 (617)

Plačiai žinoma ir visų mėgstama vasaravimo vieta prie Atlanto: Rami aplinka, nešaltas vanduo, puikaus smėlio paplūdimys • Geras maistas, nuoširdus patarnavimas, jauki lietuviškos šeimos nuotaka • Valtis žuvalimui, sail-fish buiravimui, teniso aikštė ir ping-pong stalas • Muzikali piano, Hi-Fi su plokštelių rinkiniu ir Televizija • Tėvams vakare išvykus — prižiūrimi vaikai. Užsiskakymai iš anksto labai pageidaujami. Kreiptis vilos MĚSKA adresu.

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. Evergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsmuotojas
MODERNI KOPYLIČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRONAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Evergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
Balsmuotojas
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS - Šalinskas
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(Prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiama garbingas laidojimo Kopyčios nemo kamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija
Tel. Virginia 7-4499

THEODORE WOLININ, INC.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNISKA KOPYLIČIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRameroy 5-1437

KARLONAS FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL FUNERAL HOME
Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius
ir balsmuotojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1168

VAITKUS FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir balsmuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia su
nemis dykal. Aptarnauja Cam-
bridge ir Bostono kolonijas šer-
miausiomis kainomis. Kainos tos
pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434